

Magyar Biztosítók Évkönyve
2017

MABISZ
Magyar Biztosítók Szövetsége

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	3
Elnöki köszöntő.	4
Főtitkári köszöntő	6
A magyar gazdaság 2016. évi helyzete, teljesítménye	8
Életbiztosítási piac.	17
Nem-életbiztosítási piac.	22
A gépjármű-biztosítási piac	28
A MABISZ Elkülönített Szervezeti Egységének tevékenysége. . . .	32
Tartalékok, befektetések, eredmények.	33
Tagbiztosítóink	38
Pártoló tagjaink	46

Elnöki köszöntő

Sokat változott a világ az elmúlt néhány év során, s óriási változások előtt állunk – e felől kétségünk sem lehet. A digitalizáció újraírja a szektor hagyományos szabályait és kereteit. Szűkebb iparágunknál maradva: mindenki a FinTech, vagy – még jobban közelítve – az InsureTech ötletekről, cégekről beszél. Trendi lett ezek emlegetése, s eközben elfelejtkezünk arról, hogy a biztosítási piac az elmúlt években, sőt évtizedben az egyik legkomolyabb ki- és felhasználója volt a digitalizáció hatásainak és lehetőségeinek. Lassan évtizedes múltja van a szektorban annak, hogy az elektronikus fizetésért, ügyintézésért díjkedvezményt adunk, a káraktákat már minden társaság elektronikusan vezeti, ma már a kárszemle teljes folyamata is digitalizált lehet – és sorolhatnánk még. Nem vertük nagydobra, mert csak a dolgunkat tesszük.

A biztosító akkor teljesíti a legjobban a feladatát, ha a károsultakon kívül senki nem tudja, hogy milyen gyorsan segített a bajban. Hír mindig csak abból van, ha a biztosító nem, vagy – az érintettek megítélése szerint – nem megfelelően teszi a dolgát. Szerencsére az elmúlt hónapokban több olyan esemény történt, amely alapján kijelenthető, hogy nő a biztosítók presztízse – és ez nem csak az egyre jobban emelkedő díjbevételi adatokban köszön vissza. Ma már „megszokott”, hogy a biztosítók a nyári viharkárok után 24–48 órán belül sok esetben már le is zárják a kártalanítást. Sajnálatos és súlyos események kapcsán arra is többször volt példa, hogy azonnali és jelentős segítséget és kárenyhítést kaptak a károsultak – miközben a felelősség megállapításáról szóló vizsgálatok hónapokig elhúzódnak. A magas szolgáltatási színvonalat a javuló ügyfél-elégedettségi mutatók is visszatükrözik. Nagyszabású változásnak vagyunk tanúi az életbiztosítási piacon is: a társaságok önszerveződésének eredményeként, nemzetközi szinten is úttörőként sikerült megalkotni a Teljes Költség Mutatót. Erre támaszkodva a Magyar Nemzeti Bank először a nyugdíjbiztosítók terén szabályozta a költségek rendszerét, majd megfogalmazta az etikus életbiztosítások keretfeltételeit. Az ügyfél-transzparencia hangsúlyozása önmagában aligha lenne elegendő, ám a biztosítók olyan versenyt produkálnak a területen, ami önmagában is tovább tisztította a piacot. Az etikus életbiztosítások bevezetésekor nem csak olyan termékeket vezettek ki, amelyek nem feleltek meg a követelményeknek, hanem olyanokat is, amelyekről a társaságok úgy vélekedtek, hogy az új feltételek között már nem lennének versenyképesek. Visszatekintve elmondhatjuk, hogy a szektor felnőtt a feladathoz.

A hazai társadalom egyelőre még csak ott tart, hogy felismerte az öngondoskodás szükségességét, legyen szó a nyugdíjaskor biztonságáról, vagy épp vagyontárgyaink védelméről. Ugyanakkor – miként felmérések bizonyítják – bár a megkérdezettek döntő része tudja, látja, hogy szükség van az öngondoskodásra, ám gyakran Pató Pálként reagál. Vagy pedig kibúvókat keres, hogy miért nem képes a gondolatot tettel követni. Tudjuk, hogy nem könnyű hosszú távú elkötelezettséget vállalni egy távoli cél elérése érdekében. A szakértő segítség, a jó

példa, a figyelemfelhívás azonban segíthet abban, hogy megszülessen a helyes döntés. Ezért is tartom fontos kezdeményezésnek és eredménynek, hogy a biztosítási szakma a tavalyi évben közös „Mi lenne Veleled nélküled?” címmel, nyugdíjbiztosítási edukációs kampányban hívta fel a figyelmet az egyén felelősségére a nyugdíj-előtakarékosság kapcsán.

S ha már a digitalizációval kezdtük, térjünk vissza az alapgondolathoz. Azért kell fejlődünk, azért kell minden technikai vívmányt megpróbálni beépíteni a szolgáltatásainkba, mert a XXI. század gyermekei már szinte csak ezeken a csatornákon érhetőek el. Az egész világ küzd azzal, hogy nem tudja megszólítani a fiatalokat – sokszor még a szülők sem tudnak kapcsolatot teremteni a gyerekekkel. A klasszikus értékek és értékrendek csak akkor elfogadhatóak ennek a körnek, ha az ő „nyelvükre” sikerül lefordítani azokat. Nemcsak a szakmánk, de társadalmi küldetésünk is múlik azon, hogy sikerül-e a XXI. század elvárásainak megfelelő csatornákat találnunk a biztosításközvetítésben; hogy tudunk-e olyan „storyt” fogalmazni a biztosítások köré, amivel ügyfélként és/vagy munkatársként meg tudjuk szólítani a fiatalokat is. A 2017-es évben ezen a téren ugyancsak szeretnénk előre lépni.

Mindezt felelősséggel kell meglépnünk. Leegyszerűsíthetjük a termet, de nem adhatunk csak szépségtapasznak számító védelmet az ügyfeleknek. Az újkori biztosítási piaci történelemben ugyanis most jutottunk el oda, hogy iparágunk hosszú távú jövőjét alapozhatjuk meg felelős, kiszolgáló-központú, ügyfeleink érdekeit és elvárásait leginkább tükröző termékek fejlesztésével és értékesítésével. Az elmúlt 25 év során felépítettük a piacot, most tovább kell lépni. A hazai biztosítási szektor éves díjbevétele akár már idén meghaladhatja az 1000 milliárd forintot – nem adhatjuk alább a jövőben sem!

Pandurics Anett
elnök

Főtitkári köszöntő

A jót könnyű megszokni, pláne, ha néhány szűk esztendőt követ. Így az elmúlt évhez hasonlóan most is elégedetten állapíthatjuk meg, hogy mértékletes növekedés jellemezte 2016-ban a hazai biztosítási piacot. A több mint öt százalékos növekedéssel a 920 milliárd forintot megközelítő díjbevétel már majdnem elérte a válság előtti, 2007-es szintet.

A szektor mindkét lába lépegetett előre. A nem életbiztosítási ágazat valamivel nagyobb ütemben: itt a díjbevétel több mint kilenc százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, míg az életbiztosítások terén két százalékos volt a bővülés.

Az előbbiben a húzóerőt a kötelező gépjármű-biztosítások jelentették, ahol mind a darabszám, mind pedig az átlagdíjak emelkedtek. Egy év alatt bő negyedmilliós növekedéssel már a 4,8 milliót is meghaladja a szerződések száma. A 28 ezer forintos éves átlagdíj pedig 17 százalékkal magasabb volt, mint egy esztendővel korábban, viszont még most is egészen a Baltikumig kell mennie annak, aki Európában alacsonyabb áron szeretné megkötni a kötelezőt. Ami különösen megnyugtató: úgy tűnik, az ügyfelek megértették, hogy a megbízható szolgáltatásnak ára van. Idei közvélemény-kutatásunk szerint ugyanis a KGFB megkötésekor a lakosság több mint fele számára a legfontosabb szempont az, hogy megbízható biztosítótársasággal legyenek kapcsolatban. Az ár csak a második meghatározó szempont. Legalább ilyen fontos visszajelzés az is, hogy a korábbi évek amúgy is meglehetősen kedvező adatai több mint tíz százalékponttal tovább javultak: ma a gépjármű tulajdonosok biztosítójuk eljárásával és kapcsolattartásának módjával nyolcvan százaléknál is nagyobb arányban elégedettek a KGFB ügyekben. Negatív véleményt kevesebb, mint 5 százalékuk fogalmazott meg.

Az, hogy a gépjárműpark nagyobb részt használt autókkal bővült, nemcsak a majdnem 14 évre emelkedő átlagéletkorban tükröződik vissza, de abban is, hogy casco-szerződést csak négy százalékkal kötöttek többen, mint 2015-ben. A garanciás időszakából már kifutott, öregebb kocsikat a kötelezőn túl ritkábban biztosítják be tulajdonosaik – ráadásul itt az éves átlagdíj a háromszorosa a kgfb-nek.

Ugyanakkor egyre szebben teljesítenek az élet ágazatban a nyugdíjbiztosítások. Önmagában öröndetes az a tény, hogy erősödik a jövőnkre vonatkozó felelős tervezés szándéka, a hosszú távú öngondoskodás. Három év alatt, mióta szja-kedvezményt élvez ez a megtakarítási célú biztosítás, 44 milliárd forintos állomány épült fel, s az életágazat díjbevételeinek közel egytizede már innen származik. A lakossági érdeklődésre jellemző, hogy tavaly ötven százalékkal bővültek a díjbevételek ezen termékből.

Stabil, kiegyensúlyozott lakossági megítélést mutat a bizalmi index is. Három éve mérjük a biztosítók megítélését a közvéleményben, az attitűd most is hasonló, mint a korábbi években. Amire viszont felkapja a fejét az ember: idén kétszer annyian – minden hatodik ember – mondták azt, hogy teljes mértékben elégedettek a biztosítójukkal, mint tavaly. Tekintetbe véve, hogy idén májusban a közvélemény-kutatás szerint minden második ember rendelkezett élet-, baleset-, vagy egészségbiztosítással, s az autósok mintegy 98 százaléka kgfb-vel, ez akár megnyugtató elégedettségre is alapot szolgáltatathatna. Ám a jót csak akkor szabad megszokni, ha közben folyamatosan dolgozunk azon, hogy az eredményesség állandósuljon. Itt a MABISZ-ban valamilyenien ezt tartjuk szem előtt. Jövőre kiderül, milyen sikerrel.

Molnos Dániel
főtitkár

A magyar gazdaság 2016. évi helyzete, teljesítménye

A gazdaság növekedési rátája mérséklődött az előző évekhez képest, ami mögött első sorban az európai uniós támogatások felhasználásának lefutása állt. A GDP tavaly 2%-kal nőtt, folyóáras értéke 35,005 milliárd forint volt. A megelőző hétéves uniós költségvetési periódus lejártával lehívott támogatások a korábbi években felpörgették a beruházási dinamikát, az új támogatási periódusra történő áttéréssel viszont tavaly lelassultak a főleg infrastrukturális fejlesztések. A GDP összetételét tekintve elmondható, hogy a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értéke 16,8 százalékkal emelkedett, az iparé 0,8 százalékkal, az építőiparé 17,9 százalékkal csökkent, a szolgáltatásoké pedig 3 százalékkal növekedett. A felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 4,2 százalékkal emelkedett, míg a beruházások 14,7 százalékkal csökkentek. Mindez a belföldi felhasználás 1,6 százalékos bővüléséhez járult hozzá. A nemzetközi kereskedelem 0,7 százalékkal javította a növekedési képet.

A munkaerőpiacon folytatódott a foglalkoztatás bővülése és a bérek emelkedése. A foglalkoztatás elérte a 4 millió 371 ezer főt, 3,1 százalékos bővülést mutatva a 2015 végi létszámhoz képest. Időközben ennek megfelelően, dinamikusan mérséklődött a munkanélküliek aránya is. A gazdaságilag aktívakhoz viszonyítva arányuk év végére 4,4 százalék lett az egy évvel korábbi 6,1 százalékkal szemben. A közfoglalkoztatottak számának növekedése lelassult, éves átlagban 5 százalékot tett ki. Ebből fakadóan a munkanélküliségi ráta csökkenésének fő oka a piaci foglalkoztatottság bővülése volt. Ennek ellenére, továbbra is jelentősen eltéríti a munkanélküliségi ráta szintjét a közmunkaprogram: a nélkülük számított mutató még mindig 8,5 százalékos értéket mutatna.

A munkanélküliség folyamatos mérséklődése (melyet a hazai folyamatok mellett vélhetően a külföldi munkavállalás is támogat) és a konjunktúra viszonylag erős üteme miatt a béremeléssel kapcsolatos feszültségek fokozatosan nőnek. Ez a vállalatok részéről fizetésemelési kényszerhez vezet. A magánszektor rendszeres béreinek dinamikája az év során fokozatosan emelkedett, az év elején tapasztalt 4 százalékos ütemről egészen 6 százalékig. Ez a bérdinamika összhangban volt az 5,5 százalékos minimálbér emeléssel, így az emelkedés egészséges volt, tükrözte a versenyképességben bekövetkezett javulást. A dinamikus gazdasági növekedés mellett a bruttó átlagkeresetek 6,5 százalékkal nőttek.

A folyamatosan javuló foglalkoztatási helyzet, a bővülő keresetek és az alacsony hitel-törlesztő részletek hatására élénkült a lakosság fogyasztási kedve. A tavalyi gazdasági növekedésről elmondható, hogy immár egyértelműen a lakossági fogyasztás képezte a növekedés gerincét. Tekintettel a kedvező körülményekre, várható, hogy a következő években is erős marad a lakosság fogyasztási dinamikája.

Támogatja a kilátásokat az a tény, hogy a szektor eladósodottsága nemzetközi összehasonlításban is rendkívül alacsonynak mondható. A lakossági hitelek GDP-arányos szintje 20,4%, ami a régiós és az európai átlagoktól is jelentős elmaradást mutat. Ezzel egyformán fontos az is, hogy az eladósodás veszélyeit tompítja a deviza részarányának marginalizálódása. A korábbi lakossági eladósodottsági mutatókhoz képest ezért a friss mutató különösen alacsonynak mondható.

Fontos, a fogyasztási képességet determináló fejlemény, hogy az MNB legfrissebb adatai szerint a lakosság a jövedelmének mintegy 8 százalékát fordította kamatfizetésre és hiteltörlesztésre, ami jóval alatta marad a válság alatt tapasztalt közel 13 százaléknak. Ezek alapján a lakosság hitelfelvételének beindulása, és így fogyasztásának további bővülése reális forgatókönyv.

A hitelezés pedig már el is indult, hiszen a pénzügyi számlák tanúsága szerint a válságot követően először fordult elő 2016 második félévében az, hogy a háztartások több hitelt vettek fel, mint amennyit visszafizettek. Az eladósodás még nem volt dinamikus, a GDP mintegy 0,4 százalékát tette ki.

Részben ez is hozzájárult ahhoz, hogy a lakossági megtakarítási ráta a 2015-ös (egyébként kiemelkedően magas) 7,8 százalékos GDP-arányos értékről 4,6 százalékra esett. A 2015-előtti megtakarítási rátához képest ez csak egy 0,5-1 százalék közötti visszaesés, de így is hozzájárult a beruházások visszaesése miatti gazdasági lassulás tompításához.

A fogyasztásban rejlő tartalékok mértékét jelzi az is, hogy a tavalyi 4,6 százalékos megtakarítási ráta még mindig jóval magasabb, mint a válság előtti 1-2 százalékos mutató.

A fogyasztás mellett fontos fejlemény, hogy ismét beindult a lakosság beruházási aktivitása. A kor-

mánynak a lakásépítéseket támogató intézkedései (a CSOK kiterjesztése, bizonyos építményekre kedvezményes áfa kulcs használata) mellett a lakosság beruházási és lakásvásárlási kedvének növekedése a hosszabb távú kilátások javulását is tükrözi. A lakásépítések üteme 2016-ban 31 százalékkal nőtt, összesen 9,994 lakást vettek használatba. A jövőt illetően pozitív, hogy a lakásépítési engedélyek száma hatalmasat emelkedve 31,559-re nőtt a megelőző évi 12,515 darabról. Várható volt, hogy az Európai Unió által támogatott infrastrukturális fejlesztések átmenetileg lassulni fognak, így a beruházások az év során 14,7 százalékkal csökkentek.

A magyar gazdaság úgy tudott növekedni, hogy a külső egyensúlya nem romlott, sőt javult is 2016-hoz képest. A külkereskedelmi mérleg egyenlege euróban 9,9 milliárdos többletet mutatott a korábbi év 8,6 milliárdos szufficitjéhez képest. A folyó fizetési mérleg többlete pedig a GDP 3,4%-ról 5,5%-ra javult. A külkereskedelmi egyenlegen túl a szolgáltatások nettó exportja bővült és a folyamatosan csökkenő külső eladósodottság (párosulva a mérséklődő kamatkörnyezettel) a jövedelem-egyenleg hiányának csökkenéséhez vezetett. A folyó- és tőkefinanszírozások – a korábban említett EU támogatásokban tapasztalt lassulás folytán – érdemben csökkentek, ezért a gazdaság egészé-

nek nettó finanszírozási pozíciója is mérséklődött, de így is a GDP 4,6 százalékán maradt.

A magas külső finanszírozási képesség a külső adósságállomány leépülését okozza: a gazdaság bruttó külső adóssága 2016 végén a GDP 69,6%-a volt, szemben a 2011-es csúcsot jelentő 105 százalékkal. A nettó adósság tekintetében még erősebb volt a csökkenés: 18,5 százalékra esett a ráta a 2011-es 55 százalékról.

Az államháztartás helyzete némileg romlott, melynek elsődleges oka az volt, hogy a kormány felpörgette a beruházási célú kiadásait, nem titkoltan abból a célból, hogy az Európai Unióból származó források elapadásának negatív növekedési hatását kompenzálja. Az államháztartás egészének hiánya a GDP arányában 1,8 százalékot tett ki a korábbi 1,6 százalék után, még jelentősebb volt ugyanakkor az úgynevezett elsődleges egyenleg romlása. Az adósságra fizetett kamatkiadások nélkül számított mutató értéke a GDP 0,7 százalékkal romlott, vagyis a csökkenő kamatok miatti megtakarítást is figyelembe véve, a költségvetés több, mint 200 milliárd forinttal növelte a gazdaságban a termékek és szolgáltatások iránti keresletet. A költségvetési folyamatok és a növekvő gazdasági teljesítmény eredményeképpen az államadósság GDP-hez viszonyított aránya 74,7 százalékról 74,1 százalékra süllyedt.

Nemzetgazdaság és biztosításügy

	Díjbevétel (millió Ft)			Piaci részesedés (%)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bruttó hazai termék* (GDP) (milliárd forint)	25539	27038	26259	27052	28134	28628	30065	32400	33999	35005
Bruttó biztosítási díjbevétel (milliárd forint)	930,3	882,8	830,5	843,8	817,3	768,1	809,4	850,2	869,2	918,0
Bruttó biztosítási díjbevétel változása az előző év százalékában (%)	112,1	94,9	94,1	101,6	96,9	94,0	105,4	105,0	102,2	105,6
A lakosság összes rendelkezésre álló jövedelme** (milliárd forint)	14382	14546	14497	14697	15756	16197	16815	17567	17932	18500
A lakossági jövedelem változása az előző év százalékában (%)	104,0	101,1	99,7	101,4	107,2	102,8	103,8	104,5	102,1	103,2
Bruttó biztosítási díjbevétel a lakossági jövedelem százalékában (%)	6,5	6,1	5,7	5,7	5,2	4,7	4,8	4,8	4,8	5,0
1 főre eső biztosítási díj (forint)	92518	87939	82866	84379	81963	77635	81814	86167	88303	93544
1 főre eső életbiztosítási díj (forint)	50586	45993	41013	44247	44079	40249	43739	45921	45309	46372
1 főre eső nem életbiztosítási díj (forint)	41932	42333	42394	40131	37884	37386	38075	40246	42995	47172

* Forrás : KSH

** Forrás : KSH, 2016 becslő adat

A gazdaság növekedésének szerkezete és mértéke is az egyensúlyi mutatók romlása és az infláció emelkedésének irányába hatott. Ennek ellenére sem a külső egyensúly, sem a költségvetési egyenleg, sem pedig az áremelkedés ütemén nem látszott ez a hatás. Az infláció az év elején a korábbiakban megszokott alacsony, nulla százalék körül mozgott, érdemi elmozdulást csak az év végén tapasztalható folyamatok hoztak. Ekkor 1,8 százalékgig gyorsult az éves áremelkedés üteme, és éves átlagban 0,4 százalékgot tett ki. A gyorsulás háromnegyed részben a benzin áralakulásának volt a következménye, és csak kisebb részben játszott közre a hosszabb távú árdinamikákat tükröző piaci szolgáltatás- és feldolgozott élelmiszer áralakulás. A szabályozott árak alakulása továbbra is visszafogottságot tükrözött, és némileg mérsékelte is az éves átlagos infláció mértékét.

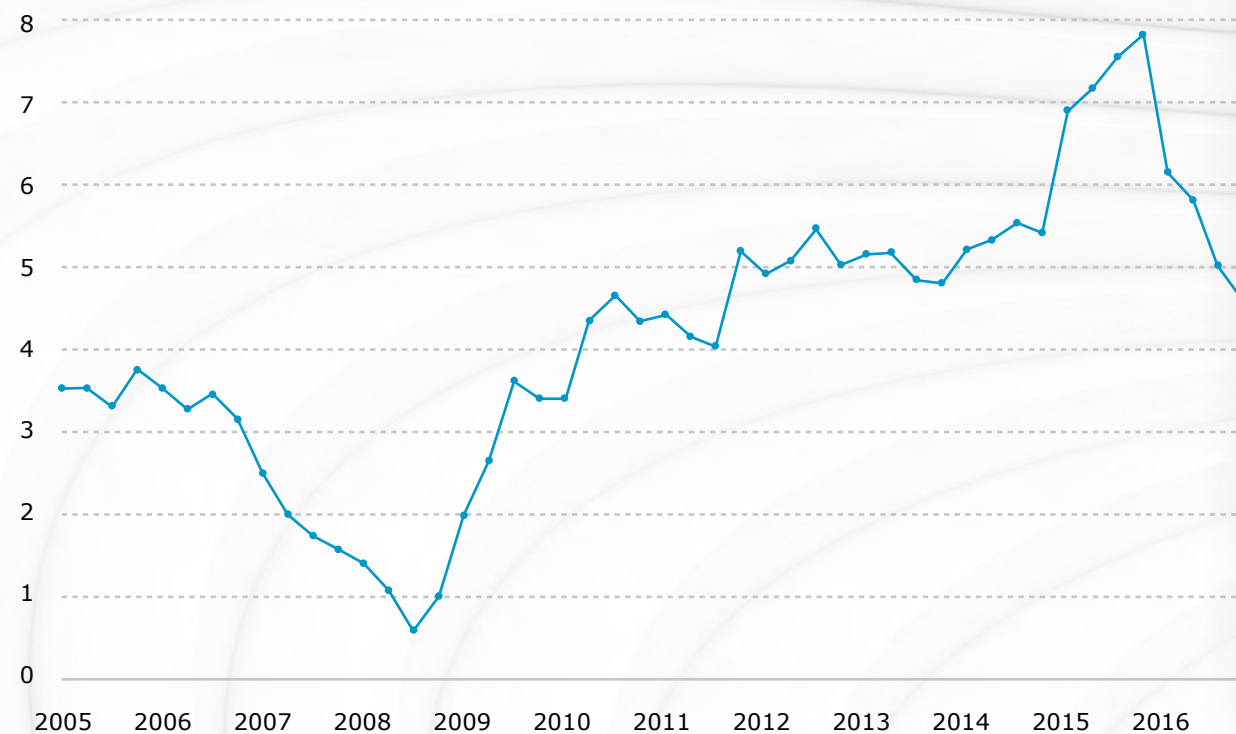
Az év során némi élénkülést mutatott a bérek alakulása, ám ennek a 2016-os évben még nem volt érdemi hatása az árszínvonalra. A vállalatok vélhetően jelentős termelékenységi tartalékokkal rendelkeznek, ami tompítja a bérek emelkedésének árázásra kifejtett hatását.

Lakossági megtakarítások 2016-ban

A háztartások pénzügyi megtakarításai (nettó finanszírozási képessége) a GDP arányában 4,6%-ot értek el, szemben az egy évvel korábbi 7,8%-kal. A megtakarítási ráta visszaesése mögötti folyamatokban nem volt ilyen drasztikus a változás, ugyanis a 2015-ös adat számított kiemelkedőnek. Az akkori magas megtakarítási rátát az okozta, hogy a statisztika tartalmazza a devizahitelek forintosításával és az egyoldalú, tisztességtelen kamatemelések visszatérítéseinek kapcsán elengedett hiteltartozás-csökkenést is. Az ettől a hatástól tisztított megtakarítási ráta 6% körül lehetett. Így már jóval moderáltabb a lakossági megtakarítás mérséklődése, és egybecseng azokkal a folyamatokkal, amelyek a bővülő fogyasztási és beruházási kedvet tükrözik.

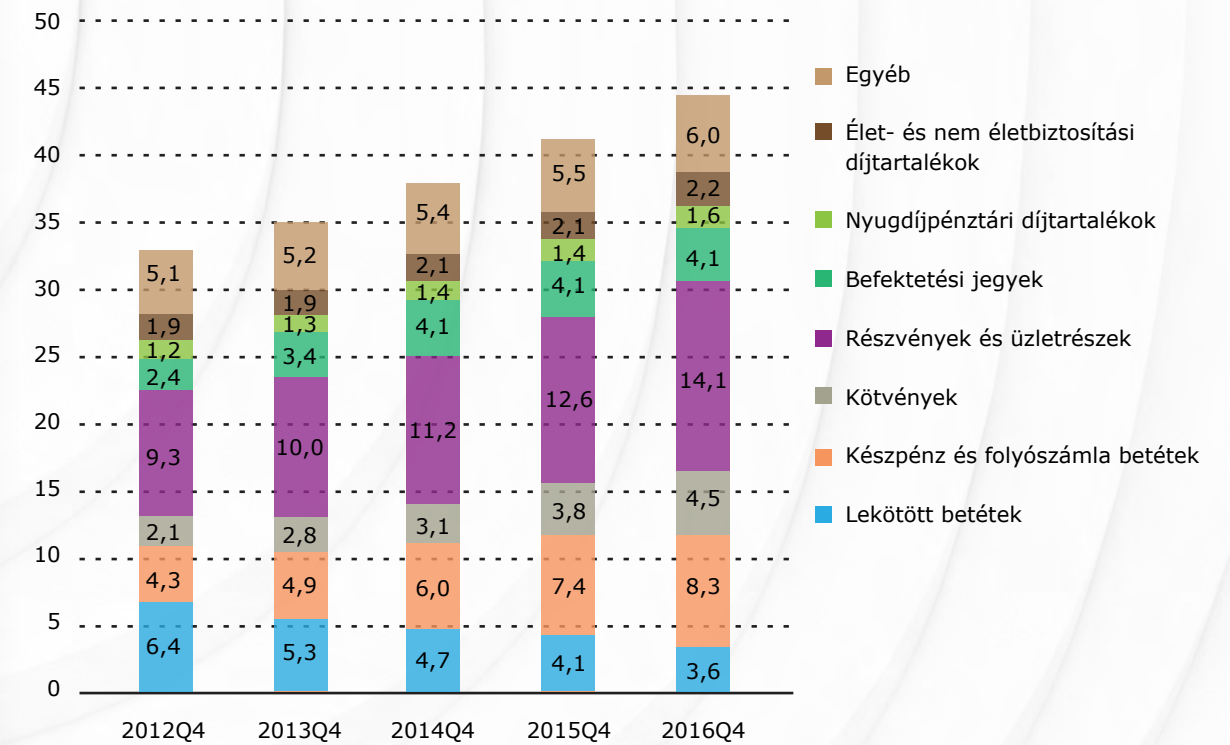
A megtakarítások szerkezetében fontos kiemelni, hogy hosszú évek óta először ismét több hitelt vettek fel a háztartások, mint amennyi hitelejtartásuk volt. 2016 második félévében a hitelbővülés közel 150 milliárd forintot tett ki. A lakosság óvatos hitelfelvételi politikája azonban változóban van: a banki kérdőívek eredményei alapján a bankok túlnyomó többsége a lakossági hitelkereslet várható bővüléséről számolt be.

A lakosság pénzügyi megtakarításai a GDP százalékában (négy negyedév átlaga)

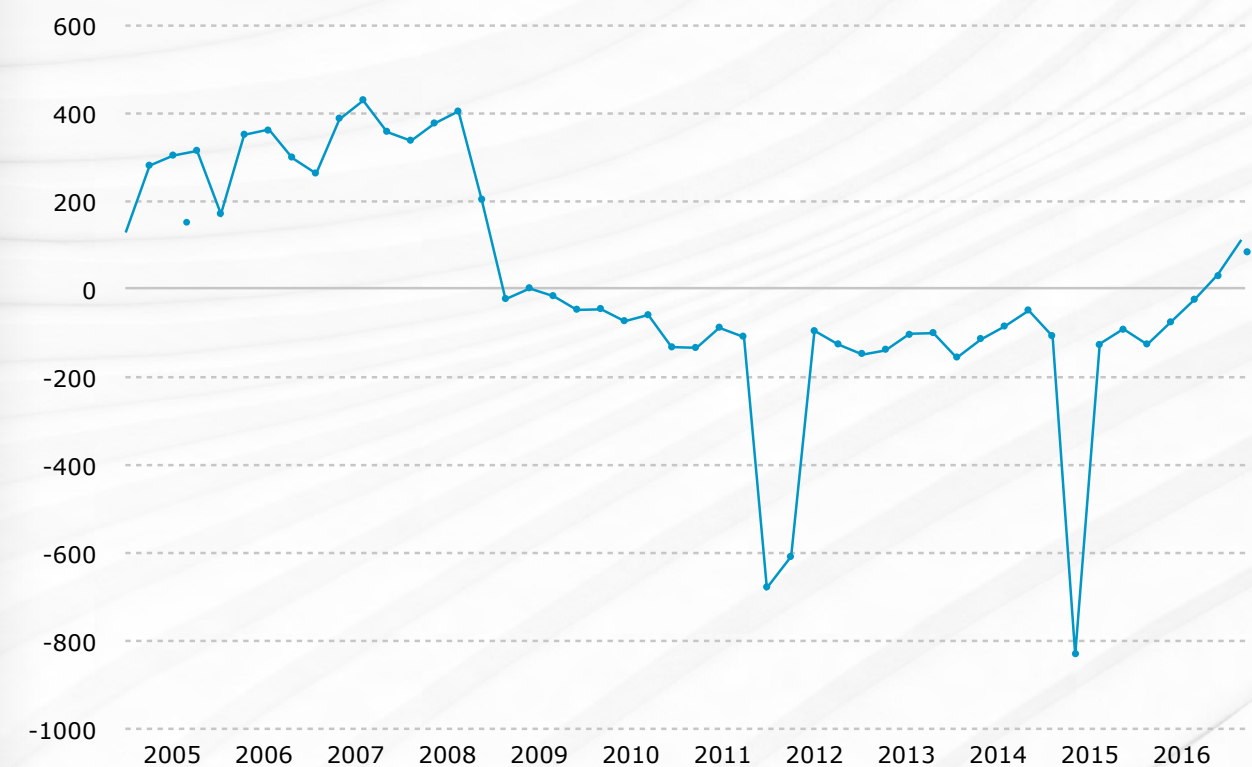
* Forrás: MNB

A lakosság pénzügyi eszközeinek alakulása (ezer milliárd forint)

* Forrás: MNB

A lakosság nettó hitelfelvételének alakulása (negyedéves tranzakció, mrd ft)

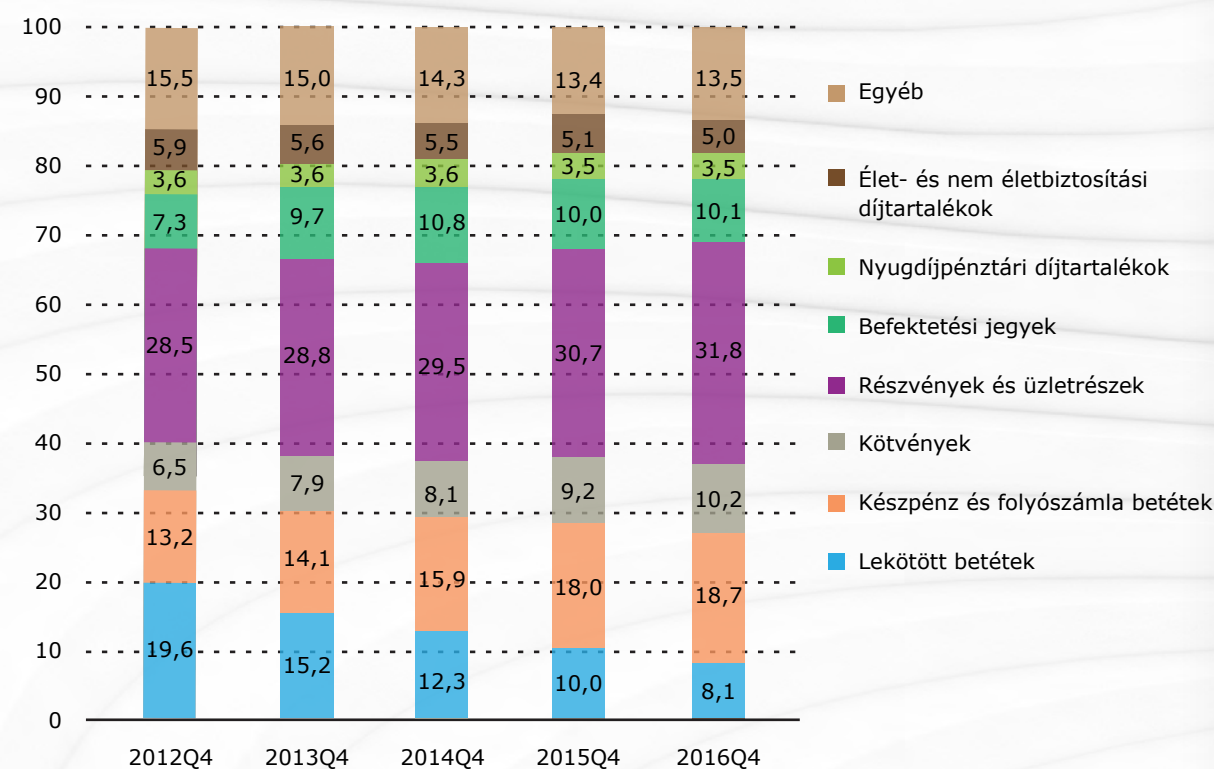
* Forrás: MNB

A nettó pénzügyi vagyon tovább emelkedett, ami abból fakadt, hogy a pénzügyi eszközök nominálisan 44 ezer 312 milliárd forintot tettek ki 2016 évvégével, 3,206 milliárd forinttal többet, mint egy évvel korábban. A pénzügyi eszközök közül a legnagyobb nominális növekedés a vállalkozásokban meglévő tulajdonrészek felértékelődéséből származott, ezt követte a kötvényekben, majd a készpénzben és folyószámla betétben tartott vagyon gyarapodása.

Saját méretéhez képest a legdinamikusabb bővülést a kötvényeknél és a folyószámla betéteknél mérték, mindkét esetben közel 20 százalékkal emelkedett egy év alatt az állomány. Dinamikus folytatódott tovább ugyanakkor a lekötött betétekben tartott lakossági megtakarítások csökkenése (11,8 százalékkal, vagy 478 milliárd forinttal) illetve a pénzügyi eszközökön belüli aránya is esett (10-ről 8,1 százalékra).

A lakossági megtakarítások szerkezetének átalakulását megmagyarázó fejlemény, hogy az Államadósság Kezelő Központ a piacinál magasabb kamattal kínál lakossági kötvényeket. Ezzel szemben továbbra is nagyon alacsony kamatokat lehet kapni a bankbetétekért, logikus tehát, hogy a lakosság növeli a direkt államkötvény-kitettségét, és érdemben csökkenti a hosszabb távra lekötött bankbetéteinek szintjét. Az alacsony kamatkörnyezet további következménye, hogy a megtakarítások jelentős részét készpénzben tartják, illetve látra szóló betétekben. A likvid eszközök arányának növekedése jelzi, hogy a lakosság vagy beruházási céllal rendelkezik, vagy jobb megtakarítási lehetőségekre vár. A pénzügyi vagyon átrendeződésének mértékét jól mutatja, hogy a kötvények aránya 5 év alatt közel megduplázódott, a lekötött betétek aránya pedig a válság időszakához képest harmadolódott.

A lakosság pénzügyi eszközeinek alakulása (összetétel, %)

* Forrás: MNB

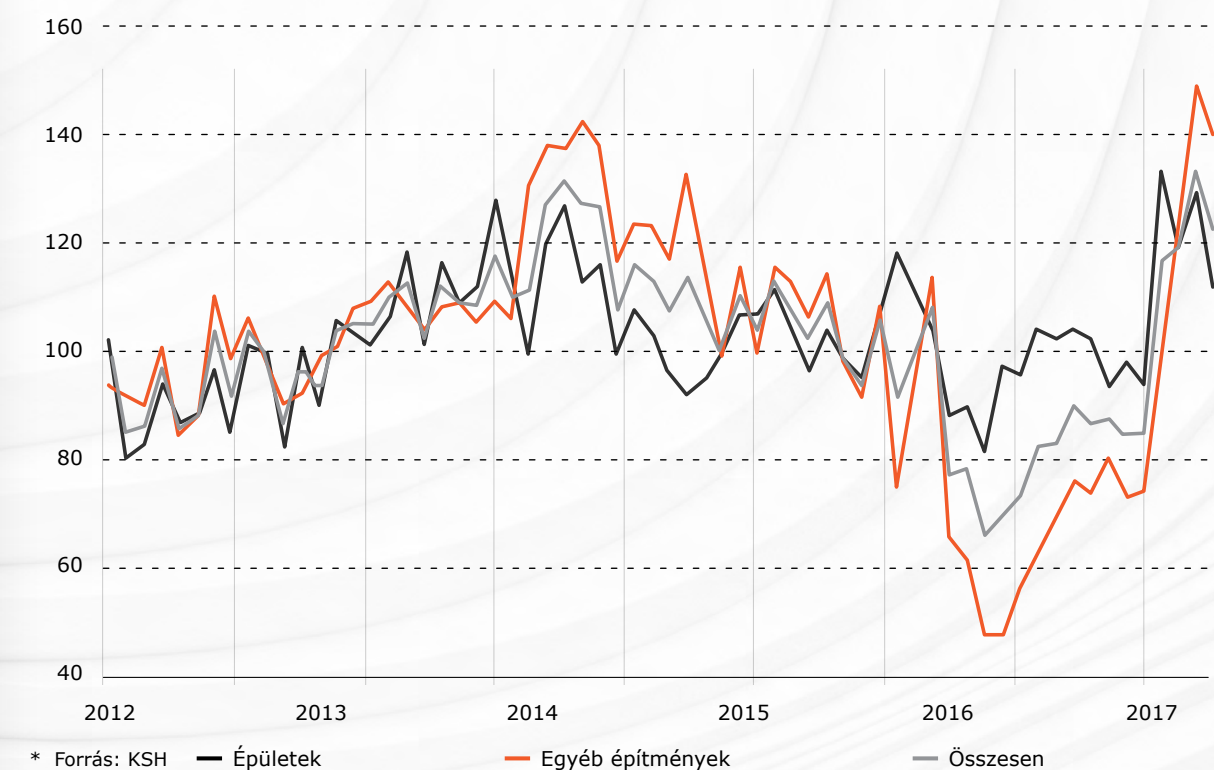

Az építőipar és lakáspiac helyzete

Az építőipari termelés 2016-ban 18,8%-kal csökkent az előző évhez képest. Az épületek termelése ugyan nem változott jelentősen 2015-höz képest, de az egyéb építményeké 33%-kal zuhant. A legnagyobb visszaesés az út- és vasútépítésekben jelentkezett. A nagy, központi irányított infrastrukturális projektek elmáradása az Európai Unió új költségvetési ciklusára vezethető vissza, amelynek kezdetén a támogatások lehívása még nem érte el a megszokott szintet. A megelőző

két évben csúcsra járatott forrásfelhasználás miatti meglehetősen magas bázishoz képest így igen látványos volt a beruházások, illetve az építőipari termelés visszaesése. Minden jel arra mutat azonban, hogy az építőipari termelés 2016-os csökkenése csupán átmeneti. Az építőipari vállalkozások szerződésállománya rohamosan növekszik, a lakáspiac felfutóban van, és az EU-s források beindulására is számítani lehet, amit kedvező makrogazdasági helyzet egészít ki.

Az építőipari termelés volumenindexei (előző év azonos hónapja = 100)

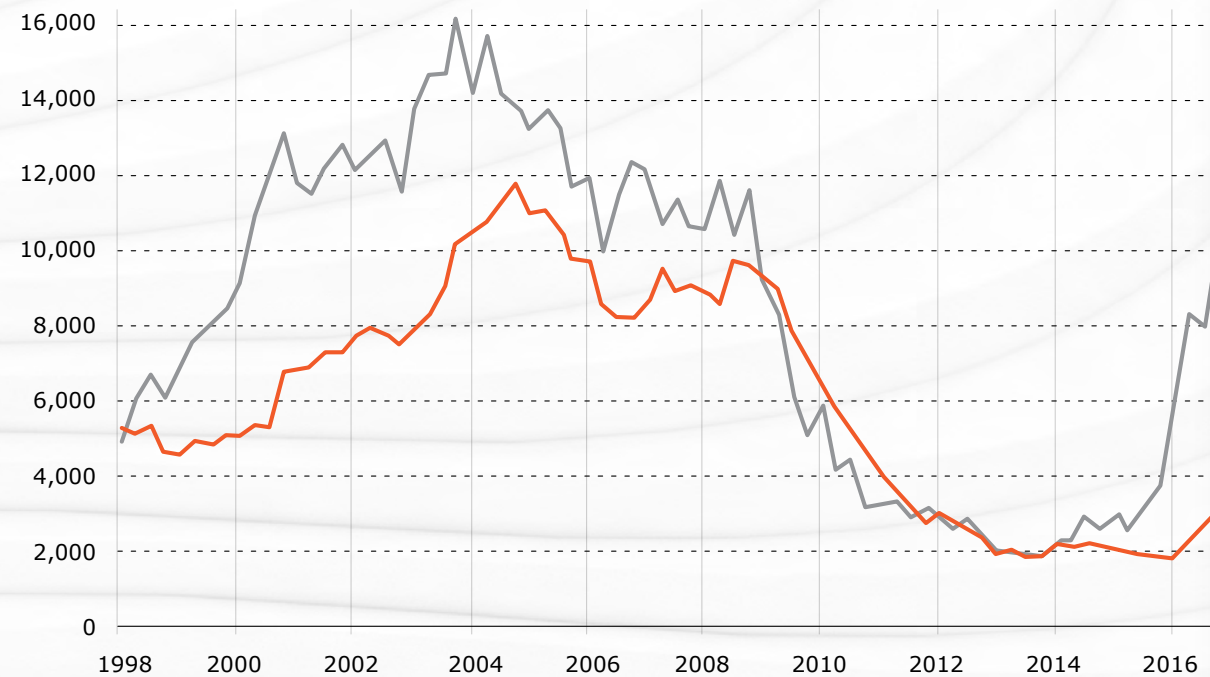
* Forrás: KSH

A lakáspiac 2016-ban jelentősen erősödött, és további növekedési potenciált rejt magában. Az év folyamán 9994 új lakás épült, 31%-kal több, mint egy évvel korábban. 2015-höz képest két és félszer több, 31559 új lakásépítési engedélyt adtak ki 2016 folyamán. A lakásépítési kedv különösen Budapesten és a megyei jogú városokban nőtt számottevően. A többszintes, többlakásos épületekben használatba vett lakások a korábbi évekhez képest nagyobb szerepet kaptak, míg az új családi házak aránya némileg csökkent. A lakosság bővülő beruházási kedvét nem csak a mélyponton lévő jelzálogkamatok, hanem a kormányzat otthonteremtési törekvései is ösztönözték. A lakásépítés áfája 2016-tól 27 százalékról 5 százalékra módosult bizonyos feltételek teljesülése esetén. Az intézkedés hatása már a bevezetésé-

től kezdve érezhető volt, és előnyei a jövőben is megmutatkoznak majd, hiszen az áfa csökkentés egészen 2019 végéig hatályban marad. A lakáspiacot stimáló másik kezdeményezés a Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK), amelyet 2016 februárjában több ponton módosítottak, egyszerűsítettek. A CSOK mértéke akár 10 millió forint is lehet a többgyermekes családok esetében. A 2016-os lakásépítések a növekedés ellenére sem közelítették meg a válság előtti szinteket, így még reális tér mutatkozik bővülésre, amit a lakásépítési engedélyek megugrása is alátámaszt.

A lakáspiaci bővüléssel együtt a lakásárak folytatták a 2014-es mélyponttól tartó növekedésüket. Míg az építőipar termelői árai 3%-kal emelkedtek, a lakásárak közel kétszer ekkora mértékben nőttek.

A lakásépítési engedélyek és használatba vett lakások számának alakulása (negyedévente, darab, szezonálisan igazítva)

* Forrás: KSH — Építési engedélyek — Épített lakások

A biztosítások jogi környezete

A biztosításügy szempontjából alapvető jelentőségű az ún. Szolvencia II rezsim hatályba lépése. A biztosítók működését szabályozni hivatott, hosszú éveken át készülő új uniós jogszabályi környezetet megteremtő szabályoknak a nemzeti jogba való átültetése 2016 január 1-jéig valósult meg.

Az új szabályozás sok más részletszabálya mellett változás elé állítja és együttműködésre hívja a felügyelt szervezetet és a felügyeletet ellátó hatóságot. A cél az ügyfelek minél jobb kiszolgálása. A szabályozásra való átállást hosszú felkészülési időszak előzte meg, de a megváltozott jogi környezet hatásainak értékelése is hosszabb időt vesz még igénybe.

A 2016-os év biztosítási szektort érintő, fogyasztóvédelmi jelentőségű lépése volt a már korábban megkezdett ún. etikus biztosító koncepció fokozatos bevezetése az életbiztosítási ágban. Ennek keretében törvényi és rendeleti szinten, valamint felügyeleti ajánlások útján is megfogalmazta a jogalkotó, illetve a jogalkalmazás felügyeletéért felelős hatóság az elvárásait. A szabályrendszer nyomán egyértelműbbé, átláthatóbbá, még összehasonlíthatóbbá váltak az egyes termékek, csökkentek az életbiztosítási költségszintek. A jogalkotó – lépcsőzetes hatályba lépési

szabályok elfogadásával – tovább csökkentette a biztosításközvetítők számára az általuk közvetített életbiztosítási szerződések kezdeti időszakában kifizethető jutalék mértékét. Emellett fontos garanciális szabályt alkotott a szerződések keretében a biztosítási díjból – a kockázati díjrész levonása után – minimálisan befektetendő arányról.

A 2010-től kidolgozott, egész Európában egységesül álló és a teljes életbiztosítási piacon következetesen használt teljes költség-mutató (TKM) törvényi fogalommal vált, és a részleteit illetően felügyeleti szabályozási eszközben fogalmazódott meg. A mutató a szerződéskötés előtti tájékozódás, tájékoztatás kiemelt eszköze, amellyel a leendő szerződők az egyes megtakarítási jellegű életbiztosítási termékek költségszintjét azonos paraméterek mellett tudják összehasonlítani.

Összességében az ún. etikus biztosító koncepció jelentős hatást gyakorol az életbiztosítások művelésére, és célzottan terelni kívánja a piacot a szerződések hosszabb megtartására, a kiszámíthatóbb működés és a még érthetőbb, átláthatóbb gyakorlat felé.

Már hagyományosnak mondható, hogy ebben az évben is több ponton módosították a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási törvényt. Az építésügyi

jogszabályok, a lakóépületek építésének egyszerű bejelentéséről szóló kormányrendelet kapcsán bevezették a kötelező tervezői felelősségbiztosítást.

Magyarország agráriumának, a magyar gazdák-nak a védelmét szolgálják a mezőgazdasági díjtámogatásos biztosítások, amelyekről kijelenthető, hogy 2016-ra meghonosodtak a magyar piacon. Ebben az évben kialakult az ágazat művelését szolgáló adat-szolgáltatási rend, és megvalósult ennek a biztosítási törvénybe való szerves beágyazása.

A biztosításközvetítői társadalmat érintő változást, és az ügyfelek eligazodását is segítő lépést jelentett az ún. többes ügynök biztosításközvetítők státuszát és felelősségét érintő szabályozás megváltozása. Az új szabályozás szerint a korábban függetlennek számító többes ügynök szervezetek és személyek, amelyek több biztosítóval fennálló kapcsolatuk alapján, ezen biztosítók egymással helyettesíthető (versengő) termékeit közvetítik, immár függő biztosításközvetítőknek minősülnek. Sajátos szabályozásuk szerint azonban önálló felelősségi körük is maradt, erre tekintettel pedig továbbra is rendelkezniük kell szakmai felelősségbiztosítással.

Az uniós szabályozások közül e helyen csak jellemzően utalunk arra a szabályozási dömpingre, amely immár jellemzővé vált a pénzügyi területen. Az egyes irányelvek vagy rendeletek hosszú, több éves előkészítés után, mégis kis időbeli különbséggel lépnek hatályba, adott esetben ugyanazon piacokat érintve, a szolgáltatók nagy rendszereinek működését számos ponton befolyásolva, így többszöri alkalmazkodásra kényszerítve a jogalanyokat. Emellett a többszintű szabályozás keretében csak második körben elkészülő végrehajtási rendeletek, útmutatók rendre késve készülnek el, ami a szolgáltatók felkészülési idejét számos esetben fél éves időszak alá rövidíti le. E joganyagok tárgya ugyanakkor alapvető jelentőségű, mint amilyen a biztosítási értékesítésről szóló új uniós irányelv (EU 2016/97 irányelv), a hozzá sok tekintetben kapcsolódó, ún. PRIIPs rendelet a lakossági befektetési csomagtermékekkel, illetve biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról (1286/2014/EU rendelet). Ezzel kapcsolatban az életbiztosítási terület bemutatásánál írunk a biztosítási szakma sikeres érdekérvényesítő lépéséről. De e témakörbe sorolható akár az új általános adatvédelmi rendelet (GDPR) (EU 2016/679 rendelet) is. E szabályok – különböző 2017-es és 2018-as hatályba lépési időpontokkal – mind-mind alapvetően érintik a biztosítók működését, és komoly felkészülést igényelnek mind a hatóságok, mind a jogalkalmazó szolgáltatók részéről.

Az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus-finanszírozás Elleni Bizottsága (Moneyval) 2016 márciu-

sában elvégezte az új FATF (OECD mellett működő Pénzügyi Akciócsoport, a pénzmosás finanszírozása elleni témában a legfontosabb sztenderd-alkotó) ajánlások és metodológia alapján Magyarország 5. körös országértékelését. A helyszíni vizsgálat során eljáró 9 fős Moneyval delegáció véleménye és az év őszére elkészült országértékelés eredménye alapján megállapítható, hogy a biztosítási szektor szereplői jól vizsgáztak a jogszabályok végrehajtása és az elvárt tevékenységek gyakorlata kapcsán.

A biztosítási piac alakulása

Az évkönyv megjelenésének pillanatában a hazai piacon 24 magyarországi székhellyel rendelkező biztosító részvénytársaságnak volt tevékenységi engedélye, közülük 21 tagja a Szövetségnek.

A részvénytársasági formában működő hazai biztosítók közül mindössze 3 nem tagja a MABISZ-nak. (a DAS Jogvédelmi Biztosító Zrt, a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. és a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.)

A biztosító egyesületek száma 19, ezek közül 1 tagja a Szövetségnek.

Jelenleg 17 EU tagállami fióktelepi biztosító végez biztosítási tevékenységet hazánkban, közülük 5 tagja a MABISZ-nak. Ezek között 3 olyan fióktelep van, amelynek a jogelődje korábban biztosító részvénytársaságként működött. (AIG Europe Limited, METLIFE Europe, QBE Insurance (Europe) Limited)

Az életbiztosítási szerződések száma 2016-ban 5 %-kal csökkent az előző évihez képest. A többi személybiztosítás körében a balesetbiztosítások száma közel 1 %-kal visszaesett, a betegségbiztosítások száma viszont 5,4%-kal emelkedett, az utasbiztosítások száma – az előző évi jelentős visszaesést követően – újabb 11,2 %-kal csökkent.

A nem életbiztosítási szerződések száma 2016-ban összességében 1,7 %-kal emelkedett. Ezen belül a gépjármű biztosítások száma 4,1 %-kal nőtt, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításoknál 4,4 %, a casco biztosításoknál 3 %-os volt a növekedés. Az általános felelősségbiztosítások száma 7,4 %-kal csökkent, a vállalkozói vagyonbiztosítások száma 2,2 %-kal emelkedett. Ezzel szemben a lakossági vagyonbiztosítások száma 1,4 %-kal esett vissza. A kormány intézkedéseinek köszönhetően jelentősen, 23,3 %-kal nőtt a mezőgazdasági biztosítások száma, ezen belül a növénybiztosításoknál 120 %-os, az állatbiztosításoknál közel 30 %-os volt a növekedés. A szállítmánybiztosítási szerződések száma több, mint 81 %-kal nőtt és a legnagyobb arányú növekedés a hitelbizto-

A bruttó biztosítási díjbevétel és a piaci részesedés megoszlása társaságonként

millió Ft, illetve db

	Díjbevétel (millió Ft)			Piaci részesedés (%)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Aegon	85 840	90 251	94 563	10,10	10,38	10,30
AIG Europe Fióktelep	9 564	10 151	10 268	1,12	1,17	1,12
Allianz	123 237	119 556	130 533	14,50	13,76	14,22
Astra	5 302	n.a.	n.a.	0,62	n.a.	n.a.
Cardif	4 459	5 725	5 879	0,52	0,66	0,64
Cardif Élet	1 345	1 685	1 935	0,16	0,19	0,21
CIG Pannónia Általános	2 496	3 661	3 607	0,29	0,42	0,39
CIG Pannónia Élet	14 420	14 643	13 535	1,70	1,68	1,47
Colonnade	4 857	4 736	4 137	0,57	0,54	0,45
Dimenzió	2 808	2 991	n.a.	0,33	0,34	n.a.
ERGO Életbiztosító	0	4 530	4 479	0,00	0,52	0,49
ERGO Életbiztosító fióktelep	0	243	246	0,00	0,03	0,03
Erste	15 984	16 701	18 243	1,88	1,92	1,99
Euler Hermes	3 982	n.a	n.a.	0,47	n.a.	n.a.
Európai Utazási Biztosító	2 589	2 656	2 619	0,30	0,31	0,29
Generali	114 831	120 220	125 993	13,51	13,83	13,72
Genertel	3 837	4 016	4 391	0,45	0,46	0,48
Grawe	9 175	10 314	11 153	1,08	1,19	1,21
Groupama	94 592	91 851	95 489	11,13	10,57	10,40
K&H	31 534	39 937	45 412	3,71	4,59	4,95
KÖBE	7 007	10 537	8 759	0,82	1,21	0,95
Magyar Posta	8 447	9 534	10 857	0,99	1,10	1,18
Magyar Posta Élet	63 322	49 779	59 713	7,45	5,73	6,50
Medicover	2 151	3 146	4 500	0,25	0,36	0,49
MetLife Europe Fióktelep	19 402	19 787	19 463	2,28	2,28	2,12
NN	74 722	79 618	78 498	8,79	9,16	8,55
Pannónia Általános	3 908	5 675	6 711	0,46	0,65	0,73
Pannónia Élet	3 944	4 081	4 045	0,46	0,47	0,44
Porsche	993	1 187	1 222	0,12	0,14	0,13
Signal	23 272	21 553	20 627	2,74	2,48	2,25
Union	34 172	33 474	36 265	4,02	3,85	3,95
UNIQA	56 302	58 530	58 572	6,62	6,73	6,38
Vienna Life	12 518	14 349	15 264	1,47	1,65	1,66
Wáberer Hungária	9 150	14 055	21 069	1,08	1,62	2,30
Összesen	850 162	869 172	918 046	100,00	100,00	100,00

sításoknál következett be, ezek száma az előző évi 22 darabról 7.379 darabra emelkedett.

2016-ban folytatódott a biztosítók díjbevételének a növekedése, a díjbevétel 918.046 millió forint volt, ami 5,6 %-kal, közel 49 milliárd forinttal volt több, mint a megelőző év díjbevétele. A várakozások szerint ez a növekvő tendencia fog folytatódni 2017-ban is. Az életbiztosítások díjbevétele az előző évihez képest 2,0 %-kal emelkedett, a nem életbiztosítások bevétele pedig 9,4 %-kal ugyancsak emelkedett. Az életbiztosítási bevétel kisebb mértékű növekedése ellenére, a nem életbiztosítások jelentős növekedése miatt 2016-ban tovább romlott a teljes díjbevételen belül az életbiztosítási díjbevételek aránya. (az előző évi 51,3 %-ról 49,6 %-ra csökkent).

A piacvezető szerepét 2015-ben elvesztő Allianz Hungária Zrt. piaci részesedése 2016-ban 0,46 százalékponttal növekedett az előző évihez képest, ezzel a társaságnak sikerült visszaszereznie elsőségét. A társaság piaci részaránya 2016-ban 14,22 % volt.

Ezzel szemben a tavalyi első, Generali Biztosító Zrt. visszakerült a második helyre: piaci részesedése a 2015.évi 13,83 %-ról 2016-ra 13,72 %-ra változott. A harmadik helyen álló GROUPAMA Biztosító Zrt. piaci részesedése kis mértékben változott, 10,57 %-ról 10,40 %-ra csökkent. A negyedik helyen sem történt változás az előző évhez képest: az AEGON Magyarország Általános Biztosító Zrt. 10,38 %-os piaci részesedése 10,30 %-ra változott. A kizárólag személybiztosításokkal foglalkozó NN Biztosító Zrt. (korábban ING) is maradt továbbra is az ötödik helyen, piaci részesedése 9,16 %-ról 8,55 %-ra esett vissza. Az öt társaság együttes piaci részesedése az előző évi 57.7 %-ról 57,2 %-ra mérséklődött, a piaci koncentráció tehát 2016-ban 0,5 % százalékponttal lett alacsonyabb.

A biztosítók vagyona 2016-ban 93,7 milliárd Ft-tal, 4,1 %-kal növekedett az előző évihez képest, a teljes vagyon nagysága 2.404 milliárd Ft volt. A felhalmozott vagyon nagysága alapján a biztosítók intézményi befektetőként továbbra is nagyon jelentős befektetési tőkeerőt képviselnek a pénzpiacon.

Életbiztosítási piac

2016-ban az életbiztosítási piac növekedése viszonylag szerénynek volt mondható az előző évhez képest (2%). Az első pillantásra kedvezőtlen szám mögött azonban érdemes figyelni a piaci szerkezet egészséges átrendeződésére: a hangsúly egyre inkább eltolódik a folyamatos díjas szerződések felé, ami pozitív fejleménynek tekinthető. Az életbiztosításokon belül különösen dinamikus, 50%-ot meghaladó volt a nyugdíjbiztosítások bővülése úgy a klasszikus vegyes, mint a unit-linked típusú biztosítások esetében. A teljes életbiztosítási díjbevétel közel 10%-át már a nyugdíjbiztosítások adták. Mindez jól mutatja, hogy a 2014. január 1-től bevezetett adójóváírás lehetősége hatékonyan tudja ösztönözni a hosszú távú megtakarításokat, összhangban az előzetes várakozásokkal.

A biztosítók számára a 2016-os év meghatározó módon a változó jogszabályi környezethez történő folyamatos alkalmazkodásról szólt. Magyarországi vonatkozásban ez az etikus életbiztosítási koncepció által generált változásokat jelentette, amelyek jelentősen befolyásolták az életbiztosítások termék-szerkezetét, és mint utóbb kiderült, darabszámát is.

Európában a fókuszban a PRIIPs szabályozás volt, amelyet az eredeti ütemezés szerint 2017.

január 1-től kellett volna alkalmazni. Az év nagyobb része a második szintű szabályokat előkészítő konzultációkkal telt el, jelentős erőforrásokat fel-emésztve. A megismert szövegtervezetek ugyanakkor több ponton nem vették figyelembe a biztosítók működésének sajátosságait. Ezt felismerve a biztosítási szakma európai szintű összefogása elérte, hogy a második szintű szabályokat nem véglegesítették az eredetileg tervezett formában. Ez végül is azt eredményezte, hogy az európai jogalkotó kénytelen volt a PRIIPs alkalmazást egy évvel eltolni (2018. januárra). A PRIIPs alkalmazásra való felkészülés tehát a 2017-es év feladata marad.

A másik kiemelten fontos európai szabály a biztosítási értékesítésről szóló IDD irányelv, amelyet 2016 februárjában hirdettek ki. Az új jogszabály több változást hoz, mindenekelőtt az életbiztosítások vonatkozásában, mivel a befektetéssel kombinált életbiztosítások értékesítését a MiFID szabályozással analóg módon rendezi. Ezért az életbiztosítók a fejleményeket már a kezdetektől fogva figyelemmel követik, 2017-ben a második szintű szabályokat is megismerve pedig a piac már edemben is tud készülni a 2018 februárban induló alkalmazásra.

Az életbiztosítási díjbevétel alakulása társaságonként

	Életbiztosítási díjbevétel (millió Ft)			Piaci részesedés (%)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Aegon	38 955	39 530	39 133	8,60	8,86	8,60
AIG Europe Fióktelep	–	–	–	–	–	–
Allianz	41 759	35 532	35 183	9,22	7,97	7,73
Astra	99	–	–	0,02	–	–
Cardif	–	–	–	–	–	–
Cardif Élet	1 345	1 685	1 935	0,30	0,38	0,43
CIG Pannónia Általános	–	–	–	–	–	–
CIG Pannónia Élet	14 420	14 643	13 535	3,18	3,28	2,97
Colonnade	–	–	–	–	–	–
Dimenzió	2 808	2 990	–	0,62	0,67	–
ERGO Életbiztosító	–	4 530	4 479	–	1,02	0,98
ERGO Életbiztosító fióktelep	–	–	–	–	–	–
Erste	15 984	16 701	18 243	3,53	3,74	4,01
Euler Hermes	–	–	–	–	–	–
Európai Utazási Biztosító	–	–	–	–	–	–
Generali	41 504	42 588	44 915	9,16	9,55	9,87
Genertel	–	–	–	–	–	–
Grawe	9 175	10 314	11 153	2,03	2,31	2,45
Groupama	48 768	43 279	45 189	10,76	9,70	9,93
K&H	13 453	17 543	17 829	2,97	3,93	3,92
KÖBE	–	–	–	–	–	–
Magyar Posta	–	–	–	–	–	–
Magyar Posta Élet	63 322	49 779	59 713	13,98	11,16	13,12
Medicover	–	–	–	–	–	–
MetLife Europe Fióktelep	18 904	19 204	18 782	4,17	4,31	4,13
NN	74 722	79 618	78 498	16,49	17,85	17,25
Pannónia Általános	–	–	–	–	–	–
Pannónia Élet	3 944	4 081	4 045	0,87	0,92	0,89
Porsche	–	–	–	–	–	–
Signal	16 796	14 362	12 244	3,71	3,22	2,69
Union	11 469	9 513	11 247	2,53	2,13	2,47
UNIQA	24 367	27 269	25 652	5,38	6,11	5,64
Vienna Life	11 284	12 813	13 325	2,49	2,87	2,93
Wáberer Hungária	–	–	–	–	–	–
Összesen	453 078	445 974	455 100	100,00	100,00	100,00

A személybiztosítások főbb mutatói 2016–ban

	Díjbevétel (millió Ft)	Biztosítói kifizetés és tartalékváltozás (millió Ft)	Szerződésszám (db)
KOCKÁZATI	56 481	29 895	700 606
ebből egyszeri díjfizetésű	750	262	32 877
ebből folyamatos díjfizetésű	55 731	29 633	667 729
ELÉRÉSRE SZÓLÓ	4 861	5 953	33 612
ebből egyszeri díjfizetésű	195	0	1 602
ebből folyamatos díjfizetésű	4 666	5 953	32 010
VEGYES	92 309	87 481	554 242
ebből egyszeri díjfizetésű	40 133	25 511	134 438
ebből egyszeri díjfizetésű Szja tv. szerinti nyugdíjbiztosítás	991	0	780
ebből folyamatos díjfizetésű	52 175	61 970	419 804
ebből folyamatos díjfizetésű Szja tv. szerinti nyugdíjbiztosítás	10 513	380	62 279
TERM-FIX	9 005	8 621	32 373
ebből egyszeri díjfizetésű	0	5	29
ebből folyamatos díjfizetésű	9 005	8 616	32 344
JÁRADÉK	754	892	6 097
ebből egyszeri díjfizetésű	421	345	2 625
ebből folyamatos díjfizetésű	333	547	3 472
BEFEKTETÉSHEZ KÖTÖTT	286 103	218 831	1 093 730
ebből egyszeri díjfizetésű	99 688	79 412	237 415
ebből egyszeri díjfizetésű Szja tv. szerinti nyugdíjbiztosítás	4 134	291	19 140
ebből folyamatos díjfizetésű	186 416	139 420	856 315
ebből folyamatos díjfizetésű Szja tv. szerinti nyugdíjbiztosítás	27 359	5 836	138 822
EGYÉB	5 587	5 902	46 025
ebből egyszeri díjfizetésű	30	2	12 334
ebből folyamatos díjfizetésű	5 557	5 900	33 691
ÉLETBIZTOSÍTÁS ÖSSZESEN	455 100	357 576	2 466 685
BALESETBIZTOSÍTÁS	18 538	4 595	638 098
BETEGSÉGBIZTOSÍTÁS	12 413	6 273	33 092
UTAZÁSI BIZTOSÍTÁS	10 595	2 264	1 225 083
SZEMÉLYBIZTOSÍTÁS ÖSSZESEN	496 646	370 707	4 362 958

Életbiztosítási díjbevétel és szerződésszám társaságonként 2016-ban

	KOCKÁZATI		ELÉRÉSI		VEGYES		BEFEKTETÉSHEZ KÖTÖTT		EGYÉB		ÖSSZES	
	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződésszám
Aegon	8 517	296 858	1	512	9 885	88 588	20 390	85 349	341	1 676	39 133	472 983
AIG Europe Fióktelep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Allianz	3 290	4 116	0	106	5 983	35 391	25 514	131 639	396	25 563	35 183	196 815
Astra	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Cardif	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cardif Élet	1 935	22	0	0	0	0	0	0	0	0	1 935	22
CIG Pannónia Általános	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIG Pannónia Élet	331	3 072	0	0	123	773	12 935	37 922	146	885	13 535	42 652
Colonnade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dimenzió	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ERGO Életbiztosító	211	11 089	0	0	203	275	4 065	8 682	0	0	4 479	20 046
ERGO Életbiztosító fióktelep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erste	1 293	25 356	0	0	865	10 126	15 638	34 584	446	10	18 243	70 076
Euler Hermes	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Európai Utazási Biztosító	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Generali	2 590	60 942	317	2 779	4 962	34 384	33 135	138 675	3 912	7 154	44 915	243 934
Genertel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grawe	736	10 001	0	0	6 112	41 482	0	0	4 305	25 138	11 153	76 621
Groupama	1 769	27 504	31	557	4 045	27 094	39 339	219 084	4	11	45 189	274 250
K&H	3 282	20 947	0	0	1 498	29 631	13 037	33 077	11	13 354	17 829	97 009
KÖBE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magyar Posta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Magyar Posta Élet	19 981	75 814	3 159	22 378	35 816	137 922	640	15 066	117	31	59 713	251 211
Medicover	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MetLife Europe Fióktelep	645	4 861	584	3 595	887	8 079	16 061	58 211	606	655	18 782	75 401
NN	8 301	106 168	0	0	17 961	99 781	48 264	106 391	3 972	1 036	78 498	313 376
Pannónia Általános	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pannónia Élet	314	4 704	0	0	1 564	7 506	2 168	2 090	0	0	4 045	14 300
Porsche	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Signal	385	35 093	223	441	870	18 027	10 221	47 380	544	5 929	12 244	106 870
Union	1 162	6 562	376	2 055	15	90	9 593	38 109	101	820	11 247	47 636
UNIQA	1 407	6 037	132	988	1 237	13 281	22 514	101 525	362	2 230	25 652	124 061
Vienna Life	333	1 460	38	201	281	1 812	12 588	35 946	84	3	13 325	39 422
Wáberer Hungária	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	56 481	700 606	4 861	33 612	92 309	554 242	286 103	1 093 730	15 346	84 495	455 100	2 466 685

Nem életbiztosítási piac

Lakásbiztosítás

A lakossági vagyonbiztosításokat értékesítő biztosítók értékelése szerint a 2016-os év átlagosnak számított károk tekintetében. A nyári viharok okozta vihar-, felhőszakadás-, jégveréskárok a korábbi évekhez hasonlóan tavaly is jelentős hányadát tették ki a lakásbiztosítási szerződésekre bejelentett eseteknek, és a heves zivatarok nyomán a viharkárok mellett nagy számban jelentettek be villámcsapások másodlagos hatása miatti károkat is.

A biztosítók a szolgáltatás tekintetében növekvő ügyfél-elvárásokat tapasztalnak. Az internetes kárbejelentés terjedésével felgyorsult ezek intenzitása a káreseményt követően, és a gyorsaságot a szolgáltatási oldalon is elvárják az ügyfelek. Miközben a biztosítási díjakban évek óta nem tapasztalható változás, az üzletágban folyamatosak a fejlesztések mind szolgáltatási, mind termékoldalon.

2016-ban több új termék illetve módosított termék jelent meg a biztosítók kínálatában. Ezek összehasonlítását segíti a már évekkal ezelőtt bevezetett Lakásbiztosítási Standard Termékvázlat. Az ennek megfelelő termékfeltételek a MABISZ honlapján is megtalálhatóak.

Mezőgazdasági biztosítás

A 2016. évben folytatódott a díjtámogatott növénybiztosítások arányának növekedése. A támogatás forrása megváltozott, adott évtől az EMVA Vidékfejlesztési Alapjából finanszírozva, az EU által elfogadott Vidékfejlesztési Program részeként juthatnak biztosítási díjtámogatáshoz a termelők, 2020-ig évenként 4–4 milliárd Ft kerettel – ami a 2015. évi 3 milliárd Ft forráshoz képest jelentős bővülést jelent.

Az intézkedésnek köszönhetően egyrészt a biztosított termelők száma emelkedett, másrészt az általuk vásárolt fedezetek köre is bővült.

A növénybiztosítási piacon a 2016. évben új szereplő jelent meg: az osztrák Österreichische Hagelversicherung VVaG társaság a korábbi, határon átnyúló szolgáltatását erősítendő, februárban létrehozta magyarországi fióktelepét, amely 2017. január óta már a MABISZ tagja és részt vesz a Mezőgazdasági Bizottság munkájában.

A díjtámogatás, az új szereplő megjelenése és a megelőző néhány év kedvező ágazati eredményei együttesen negatív díjversenyt eredményeztek, melynek következményeként a biztosított termelők számának 10% feletti növekedése és a fedezetbe vont kockázatok bővülése ellenére sem realizáltak a biztosítók díjvolumen növekedést.

A növénybiztosítások túlsúlya (ágazati díjbevétel 85%–a) miatt a tárgyévi időjárás alapvetően meghatározza az ágazati eredményeket. A növénybiztosítások ágazati kárhányada 60% felett alakult, köszönhetően a júliusi és augusztusi, jégesővel kísért zivataroknak.

Az állatbiztosítási piacon 2016-ban is a stagnálás volt jellemző. A korábbi ágazati állománytisztítások eredménye, hogy szinte csak elemi károokra vállalnak fedezetet a jelen lévő társaságok, illetve csak ilyent igényelnek a termelők. Ebbe az állóvízbe „csapott bele” 2016. őszén a madárinfluenza járvány, amelynek tova-gyűrűző hatásai következtében több milliárd Ft közvetlen és közvetett kár érte a magyar baromfitartókat. Mindez felhívta a figyelmet az állatbiztosítások alacsony penetrációjára, ezért a MABISZ kezdeményezésére tárgyalássorozat indult a díjtámogatott állatbiztosítások bevezetésére.

Az értékesítési csatornák tekintetében az alkuszok térnyerése tovább erősödött, 2016. év végén már a mezőgazdasági állomány több mint 75%–át ők kezelték. Olyan közvetítők is megjelentek, akik korábban nem foglalkoztak mezőgazdasággal. Ez nehéz feladat elé állítja az oktatást.

Szállítmánybiztosítás

A szállítmánybiztosítási piacon folytatódott a korábbi években megindult stabil növekedés mind a szerződések száma, mind a díjbevétel tekintetében. A magyar fuvarozási vállalkozások térnyerése a nyugat-európai piacokon változatlanul fontos motorja a szállítmánybiztosítási piac növekedésének. Bár a nyugat-európai fuvarozók a saját kormányaiknál igyekeznek elérni a piacukat védő jogi korlátok bevezetését a közép-európai fuvarozókkal szemben, ám ezek a törekvések a tényleges üzleti volumenben még nem érzékelhetőek. A közép- és kelet-európai fuvarozók tevékenységét megnehezítik a tőlük megkövetelt biztosítási fedezetek is. Egyre speciálisabb igények merülnek fel, s az ezekre való reagálás a biztosítók számára is külön feladatot jelent.

A változatlanul erős díjverseny ellenére a biztosítók igyekeznek a növekvő kockázattal arányos díjakat elérni. A díjak növelése annál is indokoltabb, mivel 2016-ban meghatározott kártípusok gyakorisága is jelentősen növekedett. Bizonyos kárkategóriában 60 %–os növekedést is érzékeltek egyes biztosítók. Nagymértékben nőttek a közlekedési balesetekhez kapcsolódó árukárok. Ez beleillik a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításnál tapasztalt kár darabszám-növekedés tendenciájába.

A károk számának növekedésében szerepet játszik az Európát érintő menekültválság is. A menekültek nagyon gyakran használják „közlekedési eszközként” a teherszállító járműveket, elbújnak azok raketeiben. Különösen az élelmiszerszállítmányoknál fordul elő – a szigorú élelmiszerhigiéniai előírások miatt, – hogy a címzett visszautasítja a teljes szállítmányt, függetlenül a tényleges károkozás mértékétől. Ez a szállítmányozó és fuvarozó cégeket is új kihívások elé állítja, és ennek a kártípusnak a kezelése egyre komolyabb problémát jelent a biztosítóknak is.

A kockázat növekedése – amelyet a károk számának emelkedése mutat – még inkább indokoltá teszi, hogy a biztosítók megalapozottan, az ügyfél és fuvarozó tevékenységének minél alaposabb megismerése után vállalják a kockázatot.

A biztosítási igények jobb felméréséhez járulhat hozzá a MABISZ kezdeményezése, amelyhez a Szállítmánybiztosítási Bizottság is csatlakozott. Szakmai egyeztetés és konzultáció volt az alkuszokat tömörítő két legnagyobb érdekképviselői szervezettel. A cél olyan szempontrendszer kialakítása volt, amelyet az alkuszok remélhetőleg minél gyakrabban fognak alkalmazni az ügyfelek szállítmánybiztosítási igényének felmérése során. Ezt a szempontrendszert ajánlás formájában megkapták az alkuszok.

A szakszerűbb, több információt tartalmazó, az ügyfelek igényeit pontosabban megfogalmazó ajánlatkérések egyszerűbbé tehetik a biztosító munkáját, így hatékonyabban, eredményesebben tudják kiszolgálni az ügyfelek igényeit.

Ipari vagyon és technikai biztosítás

Az építés-szerelés biztosítások díjbevétele növekedett, mivel az építőipar teljesítménye, termelése összességében jelentősen emelkedett. Az építőipari kapacitáshiány, mind humán és eszköz oldalon, megnehezítette a munkák megszervezését, a projektek megvalósítása is elhúzódhatott, ami komoly kihívást jelentett a biztosítási szektornak is. Az ipari és technikai biztosítások piacán az erős piaci versenyből adódó díjcsökkenés

ellenére a díjbevételek enyhén növekedtek. Ugyanakkor az extrém időjárás, a szakképzett munkaerő hiánya illetve a forráshiány miatt esetlegesen elmaradó kármegelőzési intézkedések és karbantartások a kárráfordítások növekedéséhez vezettek.

2016-ban különös figyelmet kapott a kármegelőzés-sel és biztosításokkal kapcsolatos ismeretterjesztés. Szakmailag támogatta a MABISZ a Közbiztosítási Hatóság azon útmutatójának az átdolgozását, amely a biztosításokkal kapcsolatos igényeket és követelményeket tartalmazza.

Együttműködve az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósággal és a Magyar Elektrotechnikai Egyesülettel, ajánlás készült a villamos eredetű tűzkárok megelőzésére és csökkentésére.

Tájékoztató született a vagyon és műszaki biztosításokról is. Az ebben megfogalmazott biztosításszakmai ismeretek segítséget nyújtanak az ügyfeleknek, biztosításközvetítőknél a kockázati körülményeiknek leginkább megfelelő biztosítási fedezet megismeréséhez, illetve kiválasztásához.

Az Ipari-Technikai Biztosítási Bizottság ajánlást állított össze az alkuszok részére, amely az ipari-, gép- és vagyonbiztosítások, valamint az építési-szerelési biztosítások ajánlatkéréseit könnyíti meg. Az ajánlást átadták az alkusz szövetségeknek.

Felelősségbiztosítás

A magyar felelősségbiztosítási piacon 2016-ban is érezhető volt a korábbi évek kedvező tendenciája, ugyanis a piac ebben az évben is a nem-életbiztosítási piacot meghaladó mértékben növekedett. Ebben egyrészt a magyar gazdaság növekedése és ezen keresztül a cégek forgalmának az emelkedése játszott szerepet, amit jelentős részben az építőipar megugrása gerjesztett. Másrészt – tekintettel a szolgáltatási tartalom bővülésére tekintettel a biztosítási átlagdíjak is emelkedtek, ami szintén a díjbevétel növekedéséhez vezetett.

A biztosítók tudatos kockázatvállalásának köszönhetően a kárhányad a korábbi évekhez hasonlóan kedvezően alakult, így az ágazat profitabilitása a teljes nem életbiztosítási piacéhoz képest magasabb.

Az építőipari szektorban megindult növekedés várhatóan a 2017. évben is érezteti majd a hatását, különös tekintettel arra, hogy az építőipari tervezési és kivitelezői tevékenységet végző vállalkozá-

sok számára – az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység esetén – kötelező felelősségbiztosítást írt elő a jogalkotó. Mivel a jövőben is várhatók építőipari beruházásokat serkentő kormányzati intézkedések, így ennek a felelősségbiztosítási piac díjbevételét emelő hatásával is számolni lehet.

A korábbi évekhez hasonlóan változatlanul problémát jelent viszont, hogy a felelősségbiztosítási szerződésekben alacsonyok a biztosítási összegek. Ez részben annak köszönhető, hogy kötelező felelősségbiztosítások esetén sok esetben nem ír elő minimális limitet a jogalkotó, másrészt viszont a gazdasági szereplők sincsenek tisztában a biztosítás jelentőségével, a tevékenységükkel okozható kár mértékével. Így a legfontosabb szempont az, hogy a lehető legalacsonyabb díjon kössenek biztosítási szerződést. A MABISZ 2016-ban kiemelten foglalkozott ezzel a kérdéssel. Egyrészt a kötelező felelősségbiztosítások tekintetében a jogalkotó felé fogalmazott meg javaslatokat a minimális limitekre, másrészt ajánlást készített az alkusz szövetségek részére, segítve a megfelelő felelősségbiztosítási fedezetek kialakítását.

Egészség- és balesetbiztosítás

Robbanásszerű változás 2016-ban sem volt megfigyelhető ezen a területen. A piaci folyamatok továbbra is a folyamatos építkezésről és a minőségbiztosításokról szólnak. A balesetbiztosításoknál szinten maradás regisztrálható az előző évvel összehasonlítva. Az egészségbiztosítások esetében pedig a díjbevétel közel 13%-kal növekedett, míg a szerződésszámot illetően 5% emelkedést tapasztalhattunk.

Az egészségbiztosítások kapcsán trendszerűen megfigyelhető, hogy növekszik a csoportos biztosítá-

sok iránti igény, és az ügyfelek egyre inkább a szolgáltatás-finanszírozó konstrukciókat keresik. Az is újszerű fejleménynek tekinthető, hogy az alkuszok egyre aktívabbak a személybiztosítási területen, a nagy nemzetközi alkuszok mellett már a kisebb cégek is megjelentek.

A szövetség az egészség- és balesetbiztosítások esetében is fontosnak tartja, hogy folyamatosan felhívja a fogyasztók és a cégek figyelmét ezen termékek szolgáltatásaira és fontosságára. Az egyre szélesedő termékválasztékból különböző életkorra, ill. élethelyzetekre szabva is megtalálható az aktuális igényekhez igazodó biztosítás.

Utasbiztosítás

Az utazások száma úgy a szervezett, mint az egyéni területen csökkent a 2016-os merényletek, illetve a bizonytalan politikai helyzet következtében. Ez elsősorban a nyári turisztikai desztinációkat érintette. A visszaesés a biztosítási piacon az utasbiztosítások területén érzékelhető volt, különös tekintettel a szervezett utakhoz kapcsolódó biztosításoknál. A leginkább érintett régiók Törökország és Franciaország voltak. A 2017-es előrejelzések alapján a helyzet megnyugodni látszik. Az utasok a tavalyi évben elmaradt utazásaik pótlásával az év első felében úgy tűnik, hogy jelentős forgalmi növekedéshez segítették hozzá az utazással foglalkozó vállalkozásokat és biztosító társaságokat.

A szövetség minden lehetőséget megragad, hogy minél szélesebb körben tudatosítsa az utasbiztosítások fontosságát, ami sokszor nem kap megfelelő hangsúlyt az ügyfelek gondolkodásában, és hiánya csak akkor tűnik fel, ha már megvan a baj.

Egyes nem-életbiztosítási üzletágak adatai 2016-ban*

millió Ft, illetve db

	Díjbevétel	Szerződésszám	Kárráfordítás	Tárgyévi kárráfordítás	Tárgyévi káresemények száma
GÉPJÁRMŰ	203 742	5 729 286	122 195	138 739	309 682
ebből CASCO	73 715	867 960	42 077	42 626	137 428
ebből felelősségbiztosítások	130 028	4 861 326	80 118	96 113	172 254
Általános felelősségbiztosítás	29 461	108 872	7 384	13 453	10 912
Vállalkozói vagyon	47 465	214 622	11 598	18 305	46 743
Lakossági vagyon	109 360	3 138 081	35 656	35 641	657 375
Mezőgazdasági	12 279	23 675	7 175	7 221	6 620
ebből állatbiztosítás	568	1 014	281	219	233
ebből növénybiztosítás	9 703	20 201	6 480	6 375	5 593
Szállítmánybiztosítás	4 542	33 423	1 272	1 304	1 181
Hitelbiztosítás	3	7 379	-77	71	0
Egyéb biztosítás	14 547	461 087	4 885	3 141	20 173
NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK ÖSSZESEN*	421 400	9 716 425	190 088	217 873	1 052 686

* Baleset, betegség és utasbiztosítás nélkül

Nem-életbiztosítási díjbevétel és szerződésszám társaságonként 2016-ban*

	Lakossági		Általános felelősség-biztosítás		Vállalkozói		Egyéb		Összesen	
	Díjbevétel	Szerződésszám	Díjbevétel	Szerződés-szám	Díjbevétel	Szerződés-szám	Díjbevétel	Szerződés-szám	Díjbevétel	Szerződés-szám
Aegon	33 995	885 883	1 005	8 894	2 775	10 154	16 675	464 957	54 450	1 369 888
AIG Europe Fióktelep	0	0	4 688	4 376	2 184	319	815	32	7 687	4 727
Allianz	18 113	536 429	10 707	24 334	10 501	51 708	54 560	1 465 568	93 880	2 078 039
Astra	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
Cardif	0	0	0	0	0	0	5 797	319 873	5 797	319 873
Cardif Élet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CIG Pannónia Általános	0	0	194	1 418	592	1 764	2 698	41 810	3 483	44 992
CIG Pannónia Élet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Colonnade	501	12 293	359	741	1 118	6 596	150	84 867	2 129	104 497
Dimenzió	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
ERGO Életbiztosító	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ERGO Életbiztosító fióktelep	111	3 210	0	0	0	0	0	0	111	3 210
Erste	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Euler Hermes	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
Európai Utazási Biztosító	0	0	0	0	0	0	268	1 012	268	1 012
Generali	21 460	523 282	7 777	47 144	10 604	31 370	34 609	537 377	74 450	1 139 173
Genertel	600	28 785	0	0	0	0	3 782	146 119	4 382	174 904
Grawe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Groupama	17 776	539 841	1 488	5 904	3 579	66 163	18 803	458 911	41 646	1 070 819
K&H	3 500	124 107	148	2 677	1 090	8 130	22 087	1 066 706	26 825	1 201 620
KÖBE	555	26 148	19	3 875	25	210	8 065	179 636	8 663	209 869
Magyar Posta	3 126	130 492	0	6	0	1	6 596	276 446	9 723	406 945
Magyar Posta Élet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medicover	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MetLife Europe Fióktelep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pannónia Általános	1 543	61 860	377	2 959	1 196	6 338	3 596	114 213	6 711	185 370
Pannónia Élet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Porsche	0	0	0	0	0	0	1 222	13 849	1 222	13 849
Signal	2 194	74 193	79	580	1 438	11 529	3 718	193 006	7 429	279 308
Union	1 954	74 200	741	1 350	8 233	5 790	10 841	364 882	21 768	446 222
UNIQA	3 907	116 102	1 824	4 605	4 112	14 409	19 891	343 420	29 735	478 536
Vienna Life	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wáberer Hungária	27	1 256	55	9	18	141	20 942	182 166	21 041	183 572
Összesen	109 360	3 138 081	29 461	108 872	47 465	214 622	235 114	6 254 850	421 400	9 716 425

* Baleset, betegség, és utasbiztosítás nélkül

A nem-életbiztosítási díjbevétel és kárráfordítás alakulása társaságonként

	Nem-életbiztosítási díjbevétel			Bruttó kárráfordítás		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Aegon	46 886	50 721	55 430	18 148	19 452	21 565
AIG Europe Fióktelep	9 564	10 151	10 268	5 567	5 305	4 062
Allianz	81 478	84 024	95 350	46 525	37 474	38 472
Astra	5 203	–	–	1 952	–	–
Cardif	4 459	5 725	5 879	1 308	1 582	1 407
Cardif Élet	–	–	–	–	–	–
CIG Pannónia Általános	2 496	3 661	3 607	859	1 121	1 775
CIG Pannónia Élet	–	–	–	–	–	–
Colonnade	4 857	4 736	4 137	1 417	1 411	1 289
Dimenzió	–	1	–	–	0	–
ERGO Életbiztosító	–	–	–	–	–	–
ERGO Életbiztosító fióktelep	–	243	246	–	20	33
Erste	–	–	–	–	–	–
Euler Hermes	3 982	–	–	3 199	–	–
Európai Utazási Biztosító	2 589	2 656	2 619	652	665	710
Generali	73 327	77 633	81 078	28 240	28 958	26 605
Genertel	3 837	4 016	4 391	2 615	2 297	2 610
Grawe	–	–	–	–	–	–
Groupama	45 824	48 572	50 299	19 352	22 276	22 347
K&H	18 081	22 394	27 583	8 303	11 389	14 609
KÖBE	7 007	10 537	8 759	4 756	6 905	6 082
Magyar Posta	8 447	9 534	10 857	4 823	5 879	6 683
Magyar Posta Élet	–	–	–	–	–	–
Medicover	2 151	3 146	4 500	1 538	2 306	3 292
MetLife Europe Fióktelep	498	583	681	207	76	154
NN	–	–	–	–	–	–
Pannónia Általános	3 908	5 675	6 711	2 540	4 556	3 576
Pannónia Élet	–	–	–	–	–	–
Porsche	993	1 187	1 222	521	754	802
Signal	6 476	7 191	8 383	3 103	3 620	4 277
Union	22 703	23 961	25 018	7 740	9 655	11 814
UNIQA	31 936	31 261	32 921	18 796	16 689	16 687
Vienna Life	1 233	1 536	1 939	417	563	897
Wáberer Hungária	9 150	14 055	21 069	7 419	10 083	13 473
Összesen	397 084	423 198	462 946	189 998	193 036	203 220

A gépjármű–biztosítási piac

Kötelező gépjármű–felelősségbiztosítások – díjbevétel, kárráfordítás

	Kötelező gépjármű–felelősségbiztosítás					
	Díjbevétel (millió Ft)			Kárráfordítás (millió Ft)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
AEGON	7 161	7 931	10 081	5 742	5 663	6 490
Allianz	21 540	22 337	28 758	19 627	12 198	13 183
Astra	3 962	–	–	1 487	–	–
CIG Pannónia Általános	43	40	37	86	-15	319
Generali	6 992	8 637	9 789	1 997	3 503	4 304
Genertel	1 909	1 931	2 190	1 635	1 215	1 541
Groupama	5 172	6 964	8 229	3 916	4 985	5 544
K&H	11 588	15 419	19 713	6 474	9 518	12 047
KÖBE	6 027	9 446	7 616	4 313	6 457	5 624
Magyar Posta Bizt.	4 632	5 391	6 423	3 655	5 332	5 957
Pannónia Általános	738	1 675	2 180	675	1 390	1 681
Signal	1 579	1 929	2 555	987	1 332	1 909
Union	3 256	3 317	4 370	1 948	2 268	2 883
UNIQA	8 382	8 306	9 441	8 294	7 201	7 072
Wáberer Hungária	7 127	11 754	18 645	6 349	8 636	11 564
Összesen	90 108	105 076	130 028	67 185	69 682	80 118

A gépjármű–biztosítási piac alakulására meghatározó jelentőséggel bír a gépjármű értékesítés dinamikája (új és használt gépjárművek), ehhez kapcsolódóan a finanszírozási piac állapota, a káralakulás (balesetek száma és összetétele, az éves infláció mértéke) valamint a jogszabályi környezet változása.

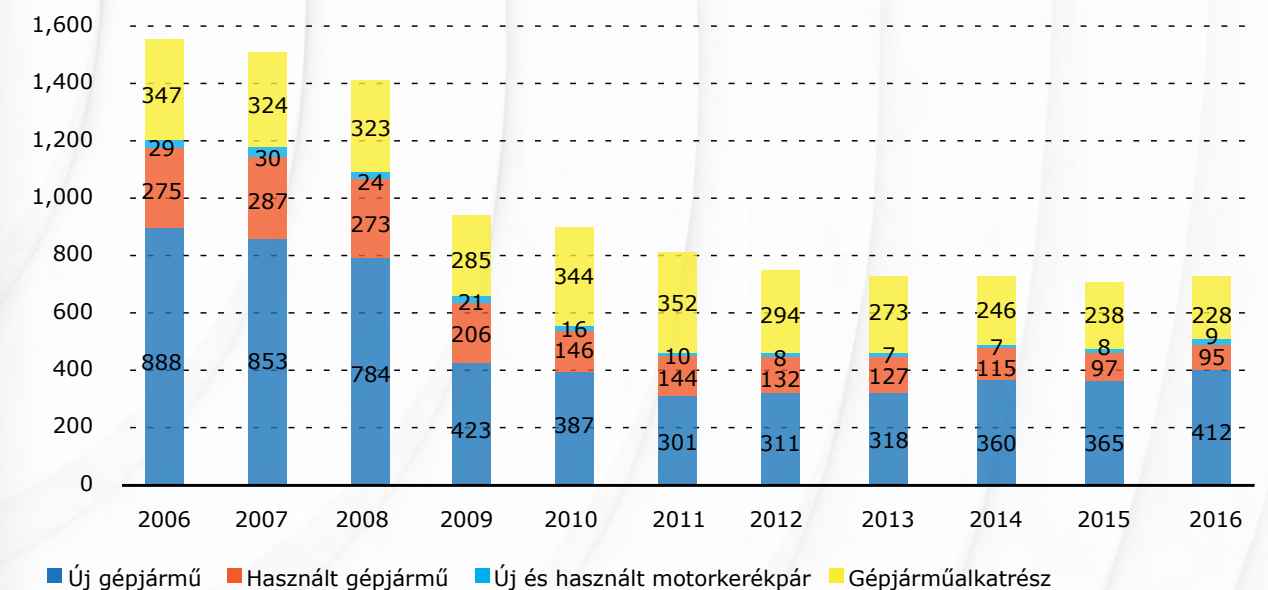
A gépjármű– és alkatrészpiac alakulása 2016-ban

2016-ban a gépjármű kiskereskedelem forgalma 743 milliárd forint volt, ami nominálisan 4,9%-os bővülést takar. A szektor forgalmában az elmúlt évtized folyamatos csökkenése után ez az év mutatta az első bővülést. Összetételét tekintve az új gép-

jármű értékesítések 12,6 százalékkal növekedtek, míg a használt gépjármű és alkatrész szegmensekben a mérsékelt zsugorodás folytatódott.

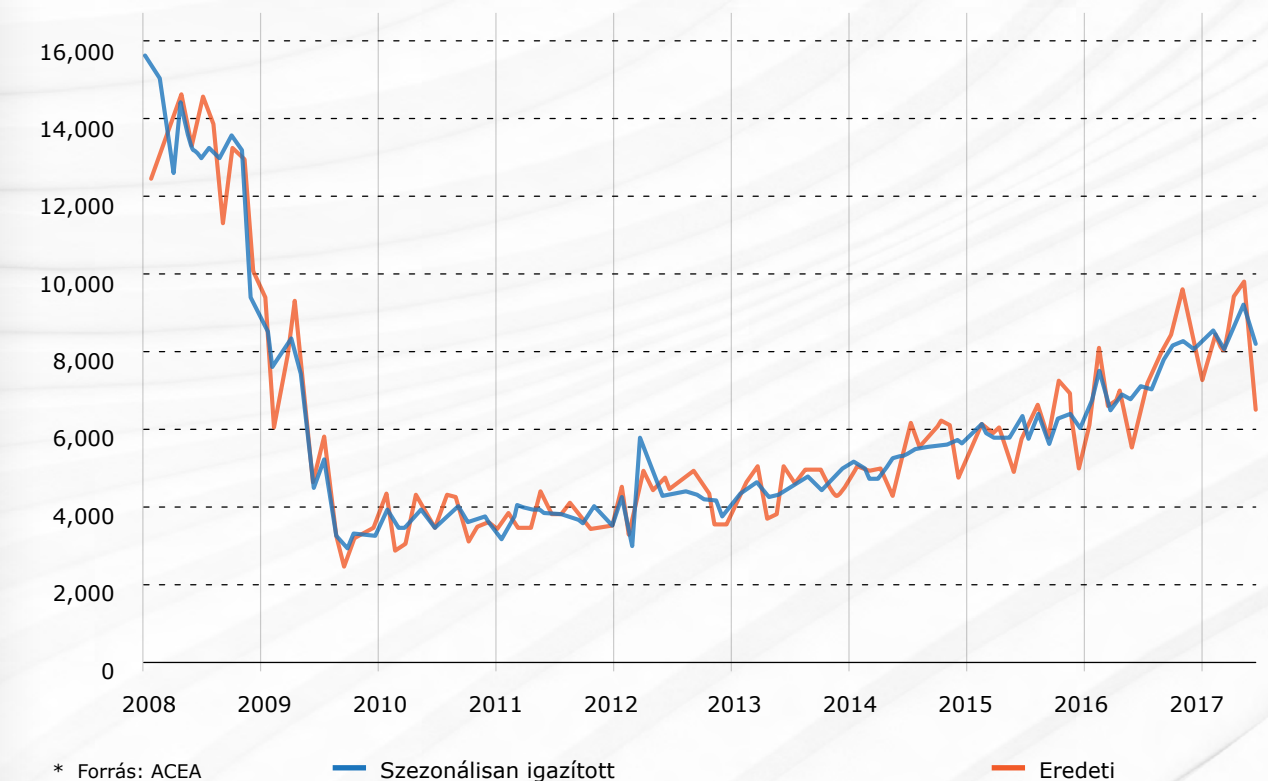
Volumenét tekintve, az új autó regisztrációk száma 2016-ban 96,527 darabra emelkedett a megelőző évi 77,178-ról. A növekedés lényegében folyamatos volt a 2009-es mélypont óta, és láthatóan a hitelezési feltételek folyamatos javulása mentén a növekedés dinamikája az utóbbi években még gyorsult is. Az újautó értékesítések további bővülését eredményezheti az, ha tartósan fennmaradnak a lakosság hiteleit jellemző, jelenleg tapasztalható alacsony és kiszámítható hiteltörlesztő részletek, valamint a javuló foglalkoztatási és jövedelmi kilátások.

A kiskereskedelmi forgalom alakulása a gépjármű–szegmensben (mrd ft)

* Forrás: KSH

Az újautó regisztrációk alakulása (darab, havi adat)

* Forrás: ACEA

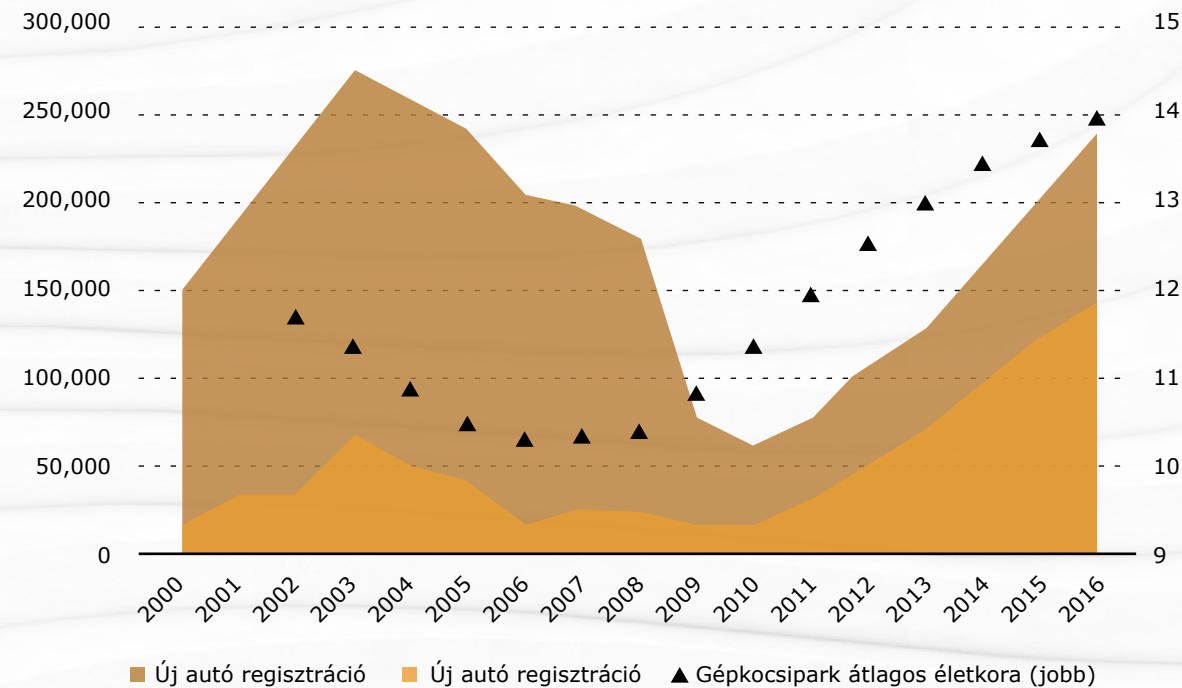
— Szezonálisan igazított

— Eredeti

A teljes személygépkocsi állomány 116,350 darabbal bővült 2016-ban. Az újautó értékesítés nem volt elegendő az avulás kompenzálására: a személygépkocsi átlagos életkora 13,7-ről 13,9 évre növekedett. Ez is jelzi, hogy az öregebb importautók súlya folya-

matosan emelkedik. A pénzügyi válságot megelőzően a teljes autópiacon (újautók és import használtautók) 10–20 százalékát tették ki az importált használtautók, az utóbbi években azonban ez az arány stabilan 60 százalékra emelkedett.

Új- és használtautó regisztráció Magyarországon

Forrás: KSH, ACEA, Concorde

Érdemes kiemelni, hogy ez az arány sokkal jobban illeszkedik a háztartások jövedelmi helyzete és a visszafogott bankrendszeri aktivitás által meghatározott képbe, és hasonlít a régióban is megfigyelhető összetételhez (a lengyeleknél már a válság előtt is hasonló arány volt megfigyelhető az autópiacon). Ebben nagyobb változásra a hitelezési feltételek érdemi lazulása hiányában nem számíthatunk.

A közúti balesetek száma az előző évi 16.331 szemben 2016-ban 16.628-ra emelkedett, ami 1,8 %-os emelkedést jelent. A növekedés elsődlegesen a könnyű sérüléssel járó baleseteknél következett be, szerencsére a halálos közúti balesetek száma 3,4 %-kal csökkent (a balesetben meghalt személyek száma 644-ről 607-re esett vissza), a súlyos sérüléssel járó balesetek száma pedig gyakorlatilag nem változott.

A balesetek számának növekedése, az ebből eredő kedvezőtlen káralakulás a csökkenő üzemanyagárak miatt újra növekvő gépjárműhasználat sajnálatos velejárója.

A körülmények változására a biztosítók továbbra is kemény árszemponttal reagáltak. Szolgáltatási versenyt – a termékek sajátosságainál fogva is – inkább a casco területén láthatunk. A társaságok kgfb díj-kedvezményekkel honorálják a társaság más termékeinek együttkötését (pl. casco, lakásbiztosítások, életbiztosítások, stb.)

A gépjármű-biztosítási piacon a korábbi évekre jellemző csökkenő ártendencia nemcsak, hogy megállt, hanem az emelkedés 2016-ban is folytatódott. Ennek eredményeként a MABISZ tagbiztosítók összesítésében a gépjármű-felelősségbiztosítási díjbevétele a 2015. évi 105,1 milliárd Ft-ról 2016-ban 130,0 milliárd Ft-ra növekedett, ami 23,7%-os emelkedést jelent.

A növekedés három tényező együttes eredményeként tudható be. Egyrészt jelentős mértékben emelkedett a forgalomba helyezett új és használt járművek darabszáma, másrészt csökkent a biztosítatlan járművek aránya is. A harmadik tényezőt az átlagdíjak növekedése jelenti. Meg kell jegyezni,

hogy a megnövekedett átlagdíjak európai viszonylatban még mindig a legalacsonyabb díjak közé tartoznak.

Ez a tendencia – igaz, jóval kisebb mértékben, mint a kötelező felelősségbiztosítás esetében – a casco termékeknél is megmutatkozott. A casco díjbevétele – a 7,7 %-os növekedés eredményeként – az előző évi 68,4 milliárd Ft-ról 73,7 milliárd Ft-ra emelkedett.

Összességében tehát a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításban 24,9 milliárd Ft-tal, a cascóban pedig további 5,3 milliárd Ft-tal, együttesen 30,2 milliárd Ft-tal emelkedett a gépjárműbiztosítási ágazat bevétele. Egyidejűleg, mint korábban említettük, a fogyasztói árindex alig változott az előző évhez képest (0,4 %).

Az év folyamán a gépjármű-biztosítási üzletágban érdekelt biztosítók száma nem változott, viszont 2017. január 1-től az MKB Általános Biztosító Zrt. esetében tulajdonosváltás következett be, a biztosító új tulajdonosa a CIG Pannónia Első Magyar Általános Biztosító Zrt. lett. A tulajdonosváltás ered-

ményeként a biztosító neve Pannónia Általános Biztosító Zrt-re változott.

A baleseti helyzet kedvezőtlen alakulásának ellenére javult a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások kárhányada, ami a jelentős díjnövekménynek köszönhető. A kgfb kárhányada a 2015. évi 66,3 %-ról 2016-ban 61,6 %-ra csökkent. A casco kárhányad viszont a 2015. évi 55,5 %-ról 2016-ban 57,1 %-ra emelkedett.

2016-ban csak kisebb jelentőségű módosítások történtek a gépjármű-biztosítások jogi környezetét illetően.

A 2016-os esztendőben a MABISZ Díjnavigátor már hatodik alkalommal mutatta be megbízható módon minden biztosító tarifáját. Ezt a fogyasztók tájékozódását szolgáló, az összes biztosító díját transzparens módon megjelenítő díj-összehasonlító eszközt a biztosítók közösen üzemeltetik és ellenőrzik. Ennek köszönhetően egyfajta hitelesítő, etalon szerepet tölt be a hazai kgfb piacon, többek között azzal, hogy lehetővé teszi az internetes biztosításközvetítők által számított díjak ellenőrzését.

A MABISZ Elkülönített Szervezeti Egységének tevékenysége

A gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény szerint a MABISZ egy erre a célra létrehozott Elkülönített Szervezeti Egység útján látja el a Nemzeti Iroda – ezen belül a Kártalanítási Szervezet, az Információs Központ és a kárnyilvántartó szerv – feladatait, valamint a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap kezelését.

A MABISZ szervezetén belül a Nemzetközi Zöldkártya Rendszer és a magyarországi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ágazatot művelő biztosítók szervezete, a Nemzeti Iroda látja el a nemzetközi gépjármű-biztosítási megállapodásból és a kapcsolódó egyezményekből eredő koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat, ezen belül a zöldkártya iroda, a Kártalanítási Szervezet és az Információs Központ működtetését, melynek keretében lehet tesz garanciaadási kötelezettségének is.

2016-ban a Nemzeti Iroda 5541 db új kárbejelentést fogadott, ami az előző évhez képest enyhén növekedést jelent. A külföldi nemzeti irodák és biztosítók terhére, továbbá az Astra Biztosító átvett nemzetközi kötelezettségei miatt 2016 végéig összesen 820,4 M Ft kártérítést fizetett ki a Nemzeti Iroda.

Az Információs Központ végzi a gépjárművek üzemeltetése során harmadik személynek okozott károkból eredő igények érvényesítéséhez szükséges adatok beszerzését és kezelését, kapcsolatot tart az érdekeltekkel és egyéb feladatokat is ellát. A 2016-ban írásban érkezett fedezet- és információkérések, panaszok, illetőleg segítségkérések száma 16.771 db volt, ami az előző évhez képest határozott növekedést jelent. A megkeresések között elhanyagolható arányban volt csak olyan panasz, amelyet magyar vagy külföldi biztosítókkal, ezek levelezőivel vagy kárrendezési megbízottaival szemben nyújtottak be.

A Kártalanítási Szervezet a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást végző biztosítók által a székhelyük szerinti EU tagállamban működtetett szervezet. Feladata a más tagállamban telephellyel rendelkező gépjármű által magyar károsultnak külföldön okozott kár kapcsán a károkozó biztosítója kárrendezésének elmaradása esetén a kárigények elbírálása és rendezése. 2016-ban a Nemzeti Iroda által kezelt károk mintegy 30%-át tették ki a Kártalanítási Szervezetként rendezett károk (577 db káresemény).

A Kártalanítási Számla a gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény által létrehozott és a köte-

lező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosítók által finanszírozott pénzalap, amelynek feladata a kgfb-szerződéssel nem rendelkező vagy ismeretlen gépjárművel, valamint a tevékenységi engedélyétől megfosztott, de jogerős felszámolás alatt még nem álló biztosító által biztosított gépjárművel Magyarország területén okozott kárigények fogadása, elbírálása és a megalapozott kárigények megtérítése. 2016-ban a Kártalanítási Számla terhére összesen 5.731 db kárügyben 6.708 db önálló kárigényt jelentettek be. A Kártalanítási Számlánál jelenik meg az Astra S. A. Biztosító által biztosított gépjárművek terhére bejelentett 1.010 db kárigény is. Az előző évi adatokhoz képest így összesen 37,9%-kal nőtt a bejelentett káresemények darabszáma (Astra-ügyek nélkül minimálisan, 3,3%-kal csökkent). A megalapozott kárigényekre 2,028 milliárd forint kártérítési összeget fizetett ki a Kártalanítási Számlát kezelő Elkülönített Szervezeti Egység. A kifizetett kártérítési összegek jogszabályon alapuló visszakövetelését 8.487 db esetben indítottuk meg 2016-ban, és év végén 15685 db ügyben volt folyamatban visszakövetelési (regressz) eljárás.

A Kártalanítási Alap (KALAP) a gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény alapján a Magyarországon kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosítók által létrehozott és finanszírozott alap, amely a károkozás időpontjában érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezettel rendelkező üzemben tartó gépjárművében okozott károk megtérítését fedezi abban az esetben, amennyiben a károkozásért felelős gépjármű kötelező gépjármű-felelősségbiztosítását kezelő biztosítóval szemben megindult a törvény szerinti felszámolási eljárás. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosítók negyedévente kötelesek üzletági díjbevételük legfeljebb 0,25%-át – éves díjbevételük 1 %-át – a Kártalanítási Alapba befizetni, mindaddig, amíg az Alap rendelkezésre álló eszközei nem haladják meg az előző évi összpiaci kgfb-díjbevétel 6%-át.

2016-ban három felszámolás alatt álló biztosító, az ASTRA (az ASTRA felszámolása jogerősen 2016-ban kezdődött meg), a MÁV és az AIM korábbi kgfb biztosításainak terhére bejelentett kárigényeket fogadta be és bírálta el az ESZE a KALAP terhére. A Kártalanítási Alap vagyoneszközeinek mértéke 2016 végén (a MÁV ÁBE 2008-as, valamint az AIM 2014-es felszámolása miatti eszköz kivonás után) 2,347 milliárd forint volt.

Tartalékok, befektetések, eredmények

- A biztosítók nettó biztosítástechnikai tartalékainak nagysága 2016. év végén 2.213.607 millió Ft volt.
- A biztosítók saját és idegen vagyonának együttes nagysága 2016. év végén 2.403.667 millió Ft-ot tett ki.
- A biztosítók befektetéseiben az állampapírok domináns szerepe továbbra is fennállt. 2016-ban – az előző évi csökkenést követően – 80,4 milliárd Ft-tal nőtt az állampapírokban lévő befektetések nagysága, az állampapírok részaránya az összes befektetésen belül az előző évi 44,4 %-ról 46,0 %-ra emelkedett.
- A kamatok jelentős csökkenése miatt a banki betétek, illetve a bankok által kibocsátott értékpapírok aránya az előző évi 20,2 %-ról 19,5 %-ra csökkent.
- Az ingatlanok, ingatlan befektetési jegyek részaránya a 2015. évi 1,9 %-ról 1,3 %-ra esett vissza 2016-ban.
- A részvények aránya a 2015. évi 1,9 %-os részarányról 0,7 százalékponttal emelkedve 2016-ban 2,6 %-ot tett ki.
- Az önkormányzatok, illetve más szervek által kibocsátott értékpapírok aránya viszont az előző évihez képest 1,4 százalékponttal kisebb lett, 27,1 %-ról 25,7 %-ra változott.
- A kötvénytulajdonosoknak nyújtott kölcsönök aránya a befektetési portfólióban továbbra is elenyésző, mindössze az összes befektetés 0,2%-át tette ki.
- A biztosítástechnikai eredmény 2016-ban a 2015. évi 23,2 milliárd Ft nyereséggel szemben 43,9 milliárd Ft nyereségre növekedett.
- Az életbiztosítási üzletág eredménye a 2015. évi 18,6 milliárd Ft nyereségről 2016-ban 21,4 milliárd Ft nyereségre növekedett.
- A nem életbiztosítási üzletágnál még jelentősebb javulás volt tapasztalható az előző évhez képest, ugyanis a 2015. évi 4,6 milliárd Ft nyereség 2016-ban 22,5 milliárd Ft nyereségre növekedett.
- A két üzletág kedvező eredményalakulásának, továbbá nem biztosítástechnikai elszámolások eredményének köszönhetően a biztosítók összesített adózott eredménye az előző évi 44,3 milliárd Ft-ról 58,2 milliárd Ft-ra emelkedett.
- A biztosítók által befizetett társasági adó 2016-ban közel 5,4 milliárd Ft-ot tett ki.
- A jelen évkönyvben is valamennyi táblázatban a díjbevételi adatoknál "a bruttó díjelőírás" adatok szerepelnek.

A biztosítók vagyonának befektetése befektetési fajtánként 2016 december 31-én

	Állampapír	Banki betét és bank által kibocsátott értékpapír	Ingatlan, ingatlanbefektetési jegy	Részvény	Egyéb értékpapír	Kötvény kölcsön	Egyéb	Összesen
Aegon	95 371	2 822	2 655	6 520	85 334	480	976	194 157
AIG Europe Fióktelep	0	0	0	0	0	0	15 181	15 181
Allianz	183 741	13 368	13 351	8 488	53 405	52	25 011	297 415
Astra	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Cardif	3 604	4 780	0	0	299	0	0	8 683
Cardif Élet	245	1 220	0	0	299	0	0	1 764
CIG Pannónia Általános	2 279	0	0	0	48	0	1	2 328
CIG Pannónia Élet	5 722	0	0	19 477	42 063	0	5	67 266
Colonnade	0	0	0	0	0	0	0	0
Dimenzió	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ERGO Életbiztosító	3 263	133	0	0	4	0	17	3 417
ERGO Életbiztosító fióktelep	0	0	0	0	0	0	0	0
Erste	10 782	48 723	1 329	0	3 613	0	2 677	67 124
Euler Hermes	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Európai Utazási Biztosító	3 032	0	0	0	538	0	0	3 571
Generali	147 093	14 356	1 837	12 198	95 489	113	316	271 401
Genertel	4 941	469	0	0	64	0	765	6 238
Grawe	80 457	392	511	0	2 178	163	0	83 700
Groupama	121 115	89 385	1 758	5 282	60 449	1	6 788	284 778
K&H	48 863	6 538	0	0	88 957	414	0	144 773
KÖBE	5 529	294	0	0	0	0	1 428	7 252
Magyar Posta	9 613	928	0	0	0	0	0	10 541
Magyar Posta Élet	100 781	39 332	6 085	493	29 062	0	2 053	177 805
Medicover	990	0	0	0	0	0	0	990
MetLife Europe Fióktelep	28 397	525	0	0	159	594	0	29 675
NN	149 027	219 336	49	8 054	0	1 067	303	377 836
Pannónia Általános	2 921	349	0	0	0	124	1 365	4 759
Pannónia Élet	10 264	1 221	0	290	1 644	359	0	13 779
Porsche	0	497	0	0	0	0	0	497
Signal	19 848	1 320	0	0	38 833	37	5 556	65 595
Union	14 790	5 113	1 718	595	78	1 309	43 088	66 692
UNIQA	25 344	3 594	0	30	90 618	9	4 810	124 404
Vienna Life	20 104	8 777	1 586	10	20 511	1	4 474	55 462
Wáberer Hungária	8 240	4 148	0	56	4 137	0	0	16 582
Összesen	1 106 356	467 621	30 878	61 493	617 782	4 722	114 815	2 403 667

A biztosítók által foglalkoztatottak száma 2016-ban

	Igazgatási	Üzleti			Egyéb	Összesen (fő)
		Főállású	Részmunkaidős	Vállalkozó		
Aegon	575	195	0	1 209	459	2 438
AIG Europe Fióktelep	169	10	0	0	0	179
Allianz	506	189	2	1 184	496	2 377
Astra	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Cardif + Cardif Élet	31	0	0	0	19	50
CIG Pannónia Általános	22	4	0	0	4	30
CIG Pannónia Élet	49	18	0	0	0	66
Colonnade	55	12	3	0	0	70
Dimenzió	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ERGO Életbiztosító és ERGO fióktelep	4	38	4	0	0	46
Erste	24	28	0	4	1	57
Euler Hermes	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Európai Utazási Biztosító	22	0	0	0	9	31
Generali	1 253	282	4	1 761	42	3 342
Genertel	38	49	0	38	4	129
Grawe	27	0	0	0	0	27
Groupama	539	1 224	101	1 008	173	3 045
K&H	297	33	0	230	0	560
KÖBE	85	31	2	156	13	287
Magyar Posta	196	7	0	0	0	202
Magyar Posta Élet	16	7	0	0	0	23
Medicover	24	1	0	0	0	25
MetLife Europe Fióktelep	101	13	9	366	0	489
NN	407	0	0	1 578	148	2 133
Pannónia Általános	72	8	0	0	32	112
Pannónia Élet	72	8	0	0	6	86
Porsche	6	0	0	0	0	6
Signal	178	0	0	154	0	332
Union	247	44	0	526	55	872
UNIQA	457	0	0	617	19	1 093
Vienna Life	120	11	0	0	0	131
Wáberer Hungária	82	7	0	0	0	89
Összesen	5 672	2 218	125	8 831	1 480	18 326

A biztosítók biztosítástechnikai tartalékainak alakulása 2016.12.31-én

	Biztosítástechnikai tartalék (millió Ft)		
	Összes nettó biztosítás- technikai tartalék	Ebből életbiztosítási díj- tartalék	Ebből befektetéshez kötött életbiztosítások díjtartaléka
Aegon	162 557	54 045	76 029
AIG Europe Fióktelep	10 209	0	0
Allianz	244 462	36 442	74 576
Astra	n.a.	n.a.	n.a.
Cardif	4 465	0	0
Cardif Élet	415	0	0
CIG Pannónia Általános	2 092	0	0
CIG Pannónia Élet	63 349	442	60 317
Colonnade	0	0	0
Dimenzió	n.a.	n.a.	n.a.
ERGO Életbiztosító	23 599	1 670	21 710
ERGO Életbiztosító fióktelep	0	0	0
Erste	62 762	7 741	52 676
Euler Hermes	n.a.	n.a.	n.a.
Európai Utazási Biztosító	1 030	0	0
Generali	226 582	41 419	118 530
Genertel	2 057	0	0
Grawe	74 340	71 135	0
Groupama	250 664	34 297	176 649
K&H	132 498	14 750	88 034
KÖBE	5 819	0	0
Magyar Posta	8 146	0	0
Magyar Posta Élet	170 373	147 455	21 392
Medicover	0	0	0
MetLife Europe Fióktelep	100 835	18 272	77 133
NN	371 338	124 617	233 376
Pannónia Általános	3 170	0	0
Pannónia Élet	12 711	3 814	8 230
Porsche	184	0	0
Signal	58 559	12 991	37 426
Union	41 848	4 458	27 364
UNIQA	118 630	13 856	87 706
Vienna Life	50 953	3 274	45 645
Wáberer Hungária	9 959	0	0
Összesen	2 213 607	590 679	1 206 793

A biztosítók 2016. évi eredményelszámolások kiemelt adatai

	ezer forint
A) NEM ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÁG	
Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	342 361 725
Bruttó díj	467 828 702
Károk ráfordításai	176 234 996
Bruttó kárfizetés	199 155 864
Függő károk tartalékainak változása	4 743 256
Matematikai tartalékok változása	604 864
Nettó működési költségek	115 743 194
Tárgyévben felmerült szerzési költségek	95 943 576
BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	22 479 935
B) ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÁG	
Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	442 392 483
Bruttó díj	455 204 631
Biztosítástechnikai bevételek befektetésekből	54 187 177
Károk ráfordításai	348 476 616
Bruttó kárfizetés	348 933 449
Matematikai tartalékok változása	12 425 327
Egyéb tartalékok változása	1 052 768
Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) tartalékok változása	56 595 548
Nettó működési költségek	94 382 849
Tárgyévben felmerült szerzési költségek	61 787 706
Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből	10 208 336
BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	21 373 939
C) Nem biztosítástechnikai elszámolások	13 102 283
SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY	58 225 615
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	58 221 780
ADÓZOTT EREDMÉNY	52 868 557

TAGBIZTOSÍTÓINK

AEGON MAGYARORSZÁG

Általános Biztosító Zrt.

1091 Budapest, Üllői út 1.
Postacím: 1813 Budapest, Pf. 245
Telefon: (+36 1) 477-4800
Fax: (+36 1) 476-5710
Internet: <http://www.aegon.hu>
E-mail: ugyfelszolga@aegon.hu

Tulajdonosi szerkezet:

AEGON Hungary Holding B.V. 50 %
AEGON Hungary Holding II B.V. 50 %
Alaptőke: 6.374.160.000 Ft

AIG EUROPE LIMITED

Magyarországi Fióktelepe

1133 Budapest, Váci út 76.
Postacím: 1426 Budapest, Pf. 358
Telefon: (+36 1) 801-0801
Fax: (+36 1) 801-0899
Internet: <http://www.aig.hu>
E-mail: reception.hu@aig.com

Tulajdonosi szerkezet:

AIG Europe Limited 100%
Alaptőke: 197.118.478 £
Induló vagyron: 1.000.000 Ft

ALLIANZ HUNGÁRIA

Biztosító Zrt.

1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 48-52.
Postacím: 1368 Budapest, Pf. 191
Telefon: (+36 40) 421-421
Fax: (+36 1) 301-6100
Internet: <http://www.allianz.hu>
E-mail: ugyfelszolgalat@allianz.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Allianz New Europe Holding GmbH 100%
Alaptőke: 4.266.000.000 Ft

CARDIF

Biztosító Zrt.

1033 Budapest, Kórház u. 6-12. 2.em
Postacím: 1033 Budapest, Kórház u.
6-12. 2.em
Telefon: (+36 1) 501-2300
Fax: (+36 1) 430-2301
Internet: <http://www.bnpparibascardif.hu>
E-mail: cardif@cardif.hu

Tulajdonosi szerkezet:

BNP Paribas Cardif 100%
Alaptőke: 977.000.000 Ft

CARDIF

Életbiztosító Zrt.

1033 Budapest, Kórház u. 6-12.
Postacím: 1033 Budapest, Kórház u. 6-12.
Telefon: (+36 1) 430-2300 /2
Fax: (+36 1) 430-2301
Internet: <http://www.bnpparibascardif.hu>
E-mail: cardif@cardif.hu

Tulajdonosi szerkezet:

BNP Paribas Cardif 100%
Alaptőke: 1.195.000.000 Ft

CIG PANNÓNIA

Első Magyar Általános Biztosító Zrt.

1033 Budapest, Flórián tér 1.
Postacím: 1518 Budapest, Pf. 589
Telefon: (+36 1) 510-0100
Fax: (+36 1) 209-9007
Internet: <http://www.cigpannonia.hu>
E-mail: info@cig.eu

Tulajdonosi szerkezet:

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 100%
Alaptőke: 1.025.000.000 Ft

COLONNADE INSURANCE S.A.

Magyarországi Fióktelepe

1143 Budapest, Stefánia út 51.
Postacím: 1442 Budapest Pf. 101
Telefon: (+36 1) 460-1400
Fax: (+36 1) 460-1499
Internet: <http://www.colonnade.hu>
E-mail: info@colonnade.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Colonnade Insurance S.A. 100%
Alapító: Colonnade Insurance S.A.
LU-2453Luxembourg,
Rue Eugene Ruppert 20.
nyilvántartási szám: B 61605
Alaptőke: 250.000 Ft

ERGO

Életbiztosító Zrt.

Címe: 1082 Budapest, Futó utca 47-53.
III. emelet
Postacím: 1428 Budapest, Pf. 5.
Telefon: +36 1 877 1111
Fax: +36 1 877 1110
Webcím: <http://www.ergo.hu>
Email: ergo@ergo.hu

Tulajdonosi szerkezet:

ERGO Austria International AG
88,8%
ERGO Versicherung Aktiengesellschaft
11,2%
Alaptőke: 1.450.260.000 Ft

ERSTE

Vienna Insurance Group Biztosító Zrt.

1082 Budapest, Baross u. 1.
Postacím: 1465 Budapest, Pf. 1750
Telefon: (+36 1) 484-1700
Fax: (+36 1) 484-1799
Internet: <http://www.erstebiztosito.hu>
E-mail: info@erstebiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

VIENNA INSURANCE GROUP AG
Wiener Versicherung Gruppe 90%
UNION Vienna Insurance Group
Biztosító Zrt. 5%
Erste Bank Hungary Zrt. 5%
Alaptőke: 1.000.000.000 Ft

EURÓPAI

Utazási Biztosító Zrt.

1132 Budapest, Váci út 36-38.
Postacím: 1132 Budapest, Váci út 36-38.
Telefon: (+36 1) 452-3581
Fax: (+36 1) 452-3535
Internet: <http://www.eub.hu>
E-mail: info@eub.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Generali Biztosító Zrt. 61%
Europäische Reiseversicherung AG.,
München 26%
Europäische Reiseversicherung AG.,
Wien 13%
Alaptőke: 400.000.000 Ft

GENERALI

Biztosító Zrt.

1066 Budapest, Teréz krt. 42-44.
Postacím: 7602 Pécs, Pf. 888
Telefon: (+36 1) 452 3333
Fax: (+36 1) 452-3927
Internet: <http://www.general.hu>
E-mail: general@general.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Generali CEE Holding B.V. 100%
Alaptőke: 4.500.000.000 Ft

GENERTEL

Biztosító Zrt.

1134 Budapest, Dévai u. 26-28.
Postacím: 1393 Budapest, Pf. 344
Telefon: (+36 40) 30-40-50
Fax: (+36 1) 451-3890
Internet: <http://www.genertel.hu>
E-mail: genertel@genertel.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Generali Biztosító Zrt. 100%
Alaptőke: 1.180.000.000 Ft

GRAWE

Életbiztosító Zrt.

7630 Pécs, Kastély u. 2. A-B.
Postacím: 1124 Budapest Jagelló út 20/A
Telefon: (+36 72) 434-08
(+36 1) 202-1211
Fax: (+36 72) 434-027
(+36 1) 355-5530
Internet: <http://www.grawe.hu>
E-mail: info@grawe.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Grazer Wechselseitige Versicherung
Aktiengesellschaft (Graz) 100%
Alaptőke: 800.000.000 Ft

GROUPAMA

Biztosító Zrt.

1051 Budapest, Október 6. u. 20.
Postacím: 1051 Budapest, Október 6. u. 20.
Telefon: (+36 1) 373-7500
Fax: (+36 1) 373-7549
Internet: <http://www.groupama-garancia.hu>
E-mail: A biztosító weboldalán az „Írjon nekünk!” üzenetküldő felületen keresztül érhető el

Tulajdonosi szerkezet:

Groupama SA 100 %
Alaptőke: 9.376.000.000 Ft

K&H

Biztosító Zrt.

1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.
Postacím: 1851 Budapest
Telefon: (+36 1) 461-5200
Fax: (+36 1) 461-5276
Internet: <http://www.kh.hu>
E-mail: biztosito@kh.hu

Tulajdonosi szerkezet:

KBC Insurance N.V. (Belgium) 100%
Alaptőke: 4.780.000.000 Ft

KÖBE

Közép-európai Kölcsönös Biztosító Egyesület

1108 Budapest, Venyige u. 3.
Postacím: 1475 Budapest, Pf. 142
Telefon: (+36 1) 433-0830
Fax: (+36 1) 433-0848
Internet: <http://www.kobe.hu>
E-mail: kobe@kobe.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Egyesületi /tagi/ tulajdon
Alaptőke: 2.872.471.854 Ft

MAGYAR POSTA

Biztosító Zrt.

1022 Budapest, Bég u. 3-5.
Postacím: 1535 Budapest, Pf. 952
Telefon: (+36 1) 200-4800
Fax: (+36 1) 423-4210
Internet: <http://www.postabiztosito.hu>
E-mail: info@postabiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Talanx International AG 66,925%
Magyar Posta Zrt. 33,075%
Alaptőke: 754.625.000 Ft

MAGYAR POSTA

Életbiztosító Zrt.

1022 Budapest Bég u. 3-5.
Postacím: 1535 Budapest, Pf. 952
Telefon: (+36 1) 200-4800
Fax: (+36 1) 423-4210
Internet: <http://www.postabiztosito.hu>
E-mail: info@postabiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Talanx International AG 66,925%
Magyar Posta Zrt. 33,075%
Alaptőke: 1.990.964.000 Ft

MEDICOVER Försäkrings AB (publ)

Magyarországi Fióktelepe

1134 Budapest, Váci út 29-31.
Postacím: 1134 Budapest, Váci út 29-31..
Telefon: (+36 1) 465-3150
Fax: (+36 1) 465-3160
Internet: <http://www.medicover.hu>
E-mail: info@medicover.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Medicover Försäkrings AB (publ) SE 100%
Alaptőke: 1.000 Ft

METLIFE d.a.c.

Magyarországi Fióktelepe

1138 Budapest, Népfürdő u. 22.
Postacím: 1138 Budapest, Népfürdő u. 22.
Telefon: (+36 1) 391-1300
Fax: (+36 1) 391-1660
Internet: www.metlife.hu
E-mail: info@metlife.hu

Tulajdonosi szerkezet:

MetLife Europe d.a.c. 100%
Alaptőke: 10.640.000.000 Ft

NN

Biztosító Zrt.

1068 Budapest, Dózsa György út 84/B
Postacím: 1068 Budapest, Dózsa György út 84/B
Telefon: (+36 40) 464-464
Fax: (+36 1) 267-4833
Internet: <http://www.nn.hu>
E-mail: nn@nn.hu

Tulajdonosi szerkezet:

NN Continental Europe Holdings B. V. 100%
Alaptőke: 5.435.000.000 Ft

PORSCHE

Versicherungs AG Magyarországi Fióktelepe

1139 Budapest, Fáy u. 27.
Postacím: 1396 Budapest, Pf. 490
Telefon: (+36 1) 450-2853
Fax: (+36 1) 450-2850
Internet: <http://www.porschebiztosito.hu>
E-mail: biztosito@porschebiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Fióktelep, Porsche Versicherungs AG,
Salzburg 100%
Induló vagyon: 1.000.000 Ft
(alaptőke nincs)

SIGNAL

Biztosító Zrt.

1123 Budapest, Alkotás u. 50.
Postacím: 1519 Budapest Pf. 280
Telefon: (+36 1) 458-4200
Fax: (+36 1) 458-4260
Internet: <http://www.signal.hu>
E-mail: info@signal.hu

Tulajdonosi szerkezet:

SIGNAL IDUNA Allgemeine
Versicherung AG, Dortmund 100%
Alaptőke: 1.837.860.000 Ft

UNION

Vienna Insurance Group Biztosító Zrt.

1082 Budapest, Baross u. 1.
Postacím: 1461 Budapest, Pf. 131
Telefon: (+36 1) 486-4200
Fax: (+36 1) 486-4390
Internet: <http://www.unionbiztosito.hu>
E-mail: info@unionbiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Vienna Insurance Group AG
Wiener Versicherung Gruppe
(Ausztria) 100%
Alaptőke: 4.764.000.000 Ft

UNIQA

Biztosító Zrt.

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 70-74.
Postacím: 1134 Budapest,
Róbert Károly krt. 70-74.
Telefon: (+36 1) 544-5555
Fax: (+36 1) 238-6060
Internet: <http://www.uniqa.hu>
E-mail: info@uniqa.hu

Tulajdonosi szerkezet:

UNIQA Internationale Beteiligungs-
Verwaltungs GmbH 99,92%
UNIQA International AG 0,08%
Alaptőke: 4.079.160.000 Ft

WÁBERER

HUNGÁRIA Biztosító Zrt.

1211 Budapest, Szállító u. 4.
Postacím: 1443 Budapest Pf. 180.
Telefon: (+36 1) 666-6200
Fax: (+36 1) 666-6404
Internet: <https://www.wabererbiztosito.hu>
E-mail: ugyfelszolgalat@wabererbiztosito.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Waberer's International Zártkörűen
Működő Részvénytársaság 100%
Alaptőke: 1.180.042.500 Ft

VIENNA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP

Biztosító Zrt.

1138 Budapest, Váci út 135-139.
Postacím: 1441 Budapest, Pf. 428
Telefon: (+36 1) 888 2 888
Fax: (+36 1) 413-5101
Internet: <http://www.viennalife.hu>
E-mail: info@viennalife.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Vienna Insurance Group AG Wiener
Versicherung Gruppe 100%
Alaptőke: 2.500.000.000 Ft

Pártoló tagjaink

EUROP ASSISTANCE

Magyarország Kft.

1134 Budapest, Dévai u. 26-28.
Postacím: 1399 Budapest, Pf. 694/324
Telefon: (+36 1) 458-4444
Fax: (+36 1) 458-4404
Internet: <http://www.europ-assistance.hu>
E-mail: operation@europ-assistance.hu

Tulajdonosi szerkezet:

Europ Assistance Holding S.A. 74%
Generali Biztosító Zrt. 26%
Alaptőke: 24.000.000 Ft

Kiadja:

Magyar Biztosítók Szövetsége
1062 Budapest, Andrássy út 93.
Telefon: (+36 1) 802-8400 Fax: (+36 1) 802-8499
<http://www.mabisz.hu>